

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən 2024-cü ildə görülmüş işlərə dair

HESABAT

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin inkişaf strategiyasını uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin məqsədyönlü və uzaqgörən siyasəti nəticəsində ölkə iqtisadiyyatının mühüm tərkib hissəsi kimi yanacaq-energetika sahəsi də sürətlə inkişaf edərək iqtisadiyyatın davamlı artımına, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə, ümumilikdə ölkəmizin tərəqqisinə xidmət edən mühüm fəaliyyət sahəsinə çevrilmişdir. Bu sahədə müasir infrastrukturun yaradılması, yeni texnologiyaların tətbiqi, enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsi və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə enerji infrastrukturunun qurulması, xüsusilə də Yaşıl Enerji Zonasının yaradılması istiqamətində son illər ərzində həyata keçirilən tədbirlər hesabat dövründə də davam etdirilmişdir.

2024-cü ildə Energetika Nazirliyi yanacaq-energetika sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələrlə birlikdə aşağıdakı istiqamətlər üzrə tədbirlər həyata keçirmişdir.

Elektroenergetika sahəsi üzrə

Elektroenergetika sisteminin texniki-iqtisadi göstəriciləri:

2024-cü ildə elektrik enerjinin istehsalı 28 395,2 mln. kVt·st təşkil etmişdir.

2024-cü ildə elektrik enerjisinin istehsalı İES-lərdə 24 544,4 mln. kVt·st, SES-lərdə isə 3 011,1 mln. kVt·st, digər mənbələr üzrə isə 839,7 mln. kVt·st, o cümlədən KES-lərdə 50,9 mln. kVt·st, GES-lərdə 556,3 mln. kVt·st, bio ES-lərdə 232,5 mln. kVt·st olmuşdur.

2024-cü ildə elektrik enerjisinin istehsalı "Azərenerji" ASC üzrə 25 138,7 mln. kVt·st (İES-lərdə 22 323,0 mln. kVt·st, SES-lərdə 2815,7 mln. kVt·st), Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti üzrə 490,3 mln. kVt·st (İES-lərdə 253,3 mln. kVt·st, SES-lərdə 176,2 mln. kVt·st, Günəş ES-də 60,8 mln. kVt·st), "Azərişiq" ASC üzrə külək elektrik stansiyalarında 38,5 mln. kVt·st, müstəqil elektrik stansiyaları üzrə 2727,7 mln. kVt·st təşkil etmişdir.

2024-cü ildə elektrik enerjisinin ixracı 1396,2 mln. kVt·st, idxalı isə 170,7 mln. kVt·st olmuşdur. Belə ki, ixrac olunan 1396,2 mln. kVt·st elektrik enerjisinin 36,6 mln. kVt·st İranın, 176,4 mln. kVt·st Türkiyənin, 158,8 mln. kVt·st Rusiyanın, 1024,4 mln. kVt·st Gürcüstanın payına düşüb. İdxal olunan 170,7 mln. kVt·st elektrik enerjisinin 35,3 mln. kVt·st İranın, 92,2 mln. kVt·st Rusiyanın, 43,2 mln. kVt·st Gürcüstanın payına düşmüşdür.

Ümumilikdə hesabat dövrü ərzində "Azərenerji" ASC və Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidmətinə məxsus istilik elektrik stansiyalarında elektrik enerjisinin istehsalına 4930,4 mln. m³ təbii qaz sərf edilmişdir. 2024-cü il ərzində 1 kVt·st elektrik enerjisinin buraxılışına yanacağın xüsusi sərfi 2023-cü illə müqayisədə 255,5 q/kVt·st-dən 254,3 q/kVt·st-a qədər (1,2 q/kVt·st) azalmışdır ki, bu da 25 min ton şərti yanacağa qənaət deməkdir.

2024-cü ildə respublika üzrə elektrik enerjisinin istehlakı 24 089,2 mln. kVt·st təşkil etmişdir ki, 2023-cü illə (23 196,9 mln.kVt·st) müqayisədə 892,3 mln. kVt·st (3,8 %) artmışdır.

2024-cü ildə ölkənin enerji sistemində qoyuluş gücü 8 415,6 MVt (98 stansiya) təşkil edirdi ki, bu da ötən illə müqayisədə 104,8 MVt (1,2 %) artım deməkdir.

Elektroenergetika sistemində ümumi gücü 6623,0 MVt olan 22 istilik elektrik stansiyası, ümumi gücü 1406,6 MVt olan 58 su elektrik stansiyası, ümumi gücü 63,62 MVt olan gücündə 5 külək elektrik stansiyası, ümumi gücü 278,0 MVt gücündə olan 9 günəş elektrik stansiyası, 37 MVt gücündə 1 bioenerji elektrik stansiyası, ümumi gücü 7,4 MVt gücündə 3 ədəd hibrid elektrik stansiyası istismar edilir.

Su elektrik stansiyaları daxil olmaqla bərpa olunan enerji mənbələri üzrə elektrik stansiyalarının gücü 1792,64 MVt-dir ki, bu da ümumi istehsal gücünün, təxminən **21,3%**-ni təşkil edir.

“Azərenerji” ASC üzrə:

Ölkə başçısının iştirakı ilə 2023-ci il 13 fevral tarixində Mingəçevir şəhərində təməli qoyulmuş 1280 MVt gücündə yeni İstilik Elektrik Stansiyasında və Azərbaycan İES-in 600 MVt gücündə 7 və 8-ci bloklarının modernləşdirilməsi ilə əlaqədar işlər yekunlaşmaq üzrədir. Hazırda stansiyada sınaq-sazlama işləri aparılır.

10 may 2024-cü il tarixində 2,8 MVt gücündə “Zabux” və 4 MVt gücündə “Qaraqışlaq” kiçik su elektrik stansiyaları yenidən qurularaq istismara verilmişdir.

18 may 2024-cü il tarixində hər birinin gücü 10,5 MVt olan “Zəngilan” və “Şayıfli” su elektrik stansiyaları tikilərək istismara verilmişdir.

2 sentyabr 2024-cü il tarixində Kəlbəcər rayonunun inzibati ərazisində gücü 4,3 MVt olan “Zar” KSES yenidən qurularaq istismara verilmişdir.

2 sentyabr 2024-cü il tarixində Kəlbəcər rayonunun inzibati ərazisində gücü 22,5 MVt olan “Yuxarı Vəng” SES və Göygöl rayonunun inzibati ərazisində 4,1 MVt gücündə “Toğanalı” KSES tikilərək istismara verilmişdir.

8,8 MVt gücündə “Nadixanlı” KSES-də tikinti işləri başa çatmış, aqreqatlar montaj olunmuşdur. Hidroaqreqatların sınaq işləri aparılmış və test rejimində elektrik enerjisi istehsal olunur. Kiçik su elektrik stansiyasının enerjisi sistemə inteqrasiyası üçün 110 kV-luq “Kəlbəcər” yarımstansiyasına qədər təqribi 3,3 km uzunluqda 10 kV-luq kabel xətti çəkilmiş və şəbəkəyə qoşulmuşdur.

3 oktyabr 2024-cü il tarixində Zəngilan rayonunda gücü 10,5 MVt olan “Sarıqışlaq” SES tikilərək istismara verilmişdir.

Laçın rayonunda gücü 3,5 MVt olan “Mirik” KSES-də işlər yekunlaşmışdır. Gücü 14,7 MVt olan “Ağbulaq-1” KSES-in yenidənqurulması başa çatmış, KSES-in enerjisi sistemə inteqrasiyası ilə əlaqədar “Ağbulaq” KSES-ə qədər 6,5 km uzunluğunda mövcud ikidövrəli 10 kV-luq hava xəttinin yenidənqurulması başa çatmışdır.

Görülmüş işlər nəticəsində “Azərenerji” ASC üzrə sistemin qoyuluş gücü 7 111,6 MVt (İES üzrə 5782,2 MVt, SES üzrə 1329,4 MVt) təşkil edir.

Mövcud elektrik stansiyaları üzrə görülən işlər:

“Azərbaycan” İstilik Elektrik Stansiyasının 5 saylı enerji blokunda 01.03.2024-01.04.2024-cü il tarixində əsaslı təmir işləri, 3 saylı enerji blokunda 04.04-22.04.2024-cü il tarixlərdə reqlament həcminə uyğun olaraq orta təmir işləri aparılmışdır.

Hesabat dövründə “Azərbaycan” İES, “Cənub” ES, “Sumqayıt” ES, “Şimal” ES, “Bakı” İEM-in əsas avadanlıqları olan turbin, qazan və generatorlarda, həmçinin onların köməkçi avadanlıqlarında cari təmir qrafikində nəzərdə tutulmuş işlər aparılmış, aşkar olunmuş qüsurlar aradan qaldırılmışdır. Bununla yanaşı, modul tipli elektrik stansiyalarında (Qobu, Bakı, Xaçmaz, Astara, Lerik, Şəki, Şəngəçal, Şahdağ) və su elektrik stansiyalarında (Mingəçevir, Şəmkir, Yenikənd, Sərsəng, Varvara, Şəmkirçay, Füzuli, Taxtakörpü, həmçinin kiçik su elektrik stansiyaları) reqlament üzrə texniki qulluq işləri, elektrik avadanlıqlarında qrafikə uyğun cari təmir işləri aparılmış, avadanlıqlara

istismar təlimatının göstərişlərinə uyğun texniki baxışlar keçirilmiş, aşkar olunan qüsurlar aradan qaldırılmışdır.

Elektrik şəbəkələri üzrə görülən işlər:

110-500 kV-luq yarımstansiyalarda:

Təsdiq olunmuş qrafikə əsasən avadanlıqların əsaslı və cari təmiri işləri yerinə yetirilmişdir.

Hesabat dövründə yenidən qurulan və yeni tikilən yarımstansiyalarda quraşdırılmış, həmçinin ifrat yüklənən transformatorların daha güclüləri ilə dəyişdirilməsi nəticəsində Ötürücü Sistemdə ötürmə gücünün 40 MVA artırılmasına nail olunmuşdur. Hesabat dövrü ərzində 500/330/10 kV-luq "Navahı", 330 kV-luq (Şəfəq GES aid), 220/110/10 kV-luq yeni "Səngəçal-terminal" yarımstansiyalarının tikintisi davam edir.

330 kV-luq "Gəncə", 110 kV-luq qapalı tipli "Xankəndi-1", "Ucar" və "Ələt" yarımstansiyalarının yenidənqurulması işləri davam edir.

330 kV-luq "İmişli", 110 kV-luq "Yevlax", "Putalı" və "Zığ" yarımstansiyalarında yenidənqurma işləri başa çatdırılmışdır.

110-500 kV-luq elektrik veriliş xətlərində:

157,2 km yeni xətt çəkilmiş, 2288,7 km-dən artıq hava xətti əsaslı təmir edilmişdir. Təmir qrafiki çərçivəsində hava xətlərində 65201 ədəd qüsurlu izolyator dəyişdirilmiş, 528 ədəd dayaqda təmir işləri yerinə yetirilmiş, 97 ədəd dayaqda torpaqlama konturları bərpa edilmişdir.

Ümumilikdə yeni tikilən elektrik veriliş xətlərində 145 ədəd 110 kV-luq, 253 ədəd 330 kV-luq, 272 ədəd 500 kV-luq dayaq quraşdırılmışdır.

İxrac potensialının artırılması məqsədilə ümumi uzunluğu 65 km olan 500 kV-luq birdövrəli "Azərbaycan" İES - "Samux" YS HX-nin tikintisi ilə əlaqədar 207 ədəd dayaq quraşdırılmış, 66,5 km məsafədə HX çəkilmiş və işlər başa çatdırılmışdır.

"Ələt Azad İqtisadi Zonası"nın inkişafı ilə əlaqədar əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 17 sentyabr tarixli 487 nömrəli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar Ələt Azad İqtisadi Zonasının (AİZ) elektrik təchizatının təmin olunması məqsədilə ümumi uzunluğu 45 km olan 330 kV-luq birdövrəli "Cənub" ES - "Ələt AİZ" YS HX-nin tikintisi ilə əlaqədar 167 ədəd dayaqdan 26 ədəd dayaq quraşdırılmışdır. O cümlədən, 54 ədəd anker dayaqdan 9 ədədi və 113 ədəd aralıq dayaqdan isə 17 ədədi quraşdırılmışdır.

Xarici investor tərəfindən inşa olunan (BP) 240 MVt gücündə günəş elektrik stansiyasının enerjisistemə inteqrasiyası məqsədilə 330 kV-luq ikidövrəli 7,5 km uzunluğunda "Şəfəq" GES – "330 kV Cəbrayıl" yarımstansiyasının hava xəttinin tikintisi ilə əlaqədar 30 ədəd dayaqdan 28 ədəd dayaq quraşdırılmış, 7,3 km-ə yaxın məsafədə hava xətti çəkilmişdir.

Yeni tikilən 500 kV-luq "Navahı" yarımstansiyasının enerjisistemə inteqrasiyası üçün 60 km uzunluğunda 500 kV-luq birdövrəli "Abşeron" YS-"Navahı" YS HX-nin tikintisi ilə əlaqədar dəmir-beton özüllərin və dayaqların quraşdırılması aparılır. Eləcə də, 1,3 km məsafədə hava xətti çəkilmişdir.

Enerjisistemin idarə edilməsi üzrə görülən işlər:

2024-cü il ərzində enerjisisteminin idarəedilməsi və əks-qəza avtomatı (ƏQA) ilə bağlı aşağıdakı işlər görülmüşdür:

Hesabat dövründə 282,5 km əlavə optik kabel çəkilmişdir. Yeni tikilmiş "Mirik", "Qarıqışlaq", "Zabux", "Ağbulaq-2", "Zəngilan", "Toğanalı", "Nadirxanlı", "Yuxarı Vəng", "Aşağı Vəng", "ZAR" KSES-lərlə optik rabitə əlaqəsi yaradılmış, texniki məlumatları Mərkəzi SCADA sistemə inteqrasiya olunmuş, enerjisistemin sxeminə əlavə olunmuş və məlumatlar bazası yenilənmişdir. Bu KSES-lərin yerli idarəetmə sistemləri uzaqdan SCADA şəbəkəsi üzərindən bağlantı ilə təmin olunmuşdur.

Sumqayıt ES, Cənub ES, Şimal ES AGC (Yükün Avtomatik Tənzimlənməsi) proqramına qoşulmuşdur.

Yenidənqurmadan sonra istismara verilmiş 220 kV-luq İmişli, 110 kV-luq Yevlax və Puta Y/S-lərin sxem və məlumatlar bazası yenidənqurmaya uyğun olaraq dəyişdirilmiş, yeni quraşdırılmış yerli Rəqəmsal İdarəetmə Sistemləri funksional olaraq test edilmiş və mərkəzi SCADA sisteminə inteqrasiya olunmuşdur.

Şəmkir SES-də və 330 kV-luq Alüminium Zavod Yarımstansiyasında yeni yerli nəzarət və idarəetmə sistemi quraşdırılmışdır. Enerjisistemin əksər obyektlərində quraşdırılan sərhad və balans sayğacları yeni qurulan Mərkəzləşdirilmiş Sayğac Sistemə inteqrasiya olunmuşdur.

Qarabağ regionunun elektroenergetika sxemi yük axınının nizamlanması üçün SCADA/EMS-in idarəetmə və analiz proqramlarının məlumatlar bazasına əlavə olunmuşdur.

“Azərişiq” ASC üzrə:

Respublika ərazisində istehlakçıların keyfiyyətli, dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi üçün 2024-cü ildə “Azərişiq” ASC tərəfindən müvafiq işlər yerinə yetirilmişdir.

Hesabat dövründə elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün 343 ədəd komplekt transformator məntəqəsi quraşdırılmış, 61,4 km 110 kV-luq, 496 km 35 kV-luq, 353,8 km 10 kV-luq, 201,3 km 0,4 kV-luq yeraltı kabel xətləri, 26,4 km 110 kV-luq, 318,7 km 6 və 10 kV-luq hava xətləri, 943,2 km 35 kV-luq, 5,8 km 10 kV-luq və 1197,1 km 0,4 kV-luq özünüdaşıyan izolyasiyalı naqillərdən ibarət hava xətləri çəkilmişdir. 85 ədəd 110 kV-luq, 381 ədəd 35 kV-luq, 4966 ədəd 10 və 6 kV-luq yarımstansiyalarda elektrik avadanlıqlarının, 58,5 km 110 kV-luq, 402 km 35 kV-luq, 1200 km-dən artıq 10 və 6 kV-luq, 10000 km-dən artıq 0,4 kV-luq elektrik verilişi xətlərinin texniki vəziyyəti yoxlanılmış, aşkar edilmiş nasazlıqlar aradan qaldırılmaqla təmir, bərpa və sınaq işləri aparılmış, 811 ədəd 10 və 6 kV-luq, 15 ədəd 35 kV-luq güc transformatorları təmir olunmuşdur. Təhlükəsizlik tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün 640 ədəd komplekt transformator məntəqəsində çəpərlənmə işləri yerinə yetirilmişdir.

Samux rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x50 MVA gücündə “İstilik kombinatı”, Bərdə rayonunda 35/10 kV-luq 10+4 MVA gücündə “Şirvanlı” yarımstansiyaları yenidən qurulmuş, Şamaxı rayonu Meysəri və Böyük Xınıslı kəndlərində 35/0,4 kV-luq 2x2,5 və 2x1,6 MVA gücündə, Kürdəmir rayonunda 35/10 kV-luq 4 MVA gücündə “Pirili” yarımstansiyasının əvəzinə 35/10 kV-luq 6,3 MVA gücündə yeni yarımstansiyalar, Suraxanı, Binəqədi, Səbail, Xətai, Nəsimi, Nərimanov, Sabunçu, Xəzər rayonlarının, Mingəçevir, Lənkəran, Qəbələ, Şəki, Gəncə şəhərlərinin hər birində bir ədəd 10/0,4 və 6/0,4 kV-luq transformator məntəqələri inşa edilmişdir. Gəncə şəhərində 110/35/6 kV-luq 2x40 MVA gücündə “Mərkəz”, Mingəçevir şəhərində 110/35/6 kV-luq 2x25 MVA gücündə “Karxana”, Kürdəmir rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x16 MVA gücündə “Kürdəmir” yarımstansiyalarında yenidənqurma işləri aparılmışdır.

2024-cü ilin noyabr ayında Hava Limanı yolunun, 8 Noyabr prospektinin və Zığ şossesinin üzərindən keçən 1,3 km məsafədə 4 ədəd 110 kV-luq, 2,5 km məsafədə 8 ədəd 35 kV-luq və 3,5 km məsafədə 6 kV-luq hava xətləri yeraltı kabel xətləri ilə əvəz olunmuşdur. Bakı Olimpiya Stadionunda, Heydər Əliyev Mərkəzində və Ağ Şəhər ərazisində elektrikdoldurma məntəqələri quraşdırılmış və elektrik enerjisi ilə təmin olunmuşdur.

“Elektrik mühərrikli nəqliyyat vasitələrindən istifadənin təşviq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 7 mart tarixli 42 nömrəli Sərəncamına əsasən hazırda “Azərişiq” ASC tərəfindən Bakı şəhərində 16 ədəd, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda 6 ədəd, respublikanın digər yerlərində 9 ədəd elektrik

doldurma məntəqələri quraşdırılaraq elektrik enerjisi ilə təmin edilmişdir. “Koroğlu” metro stansiyasının yaxınlığında yerləşən “Baku Bus” MMC-yə məxsus elektrikli doldurma cihazları ilə təmin olunmuş qarajın elektrik təchizatı üçün 35/0,4 kV-luq 2x2,5 MVA gücündə yarımstansiya inşa edilmiş və istismara verilmişdir. Həmin MMC-yə məxsus Zığ qəsəbəsində, “28 May” və “Dərnəgül” metro stansiyalarının, Bakı Beynəlxalq Avtovağzal Kompleksinin yaxınlığında inşa edilən eyni tipli qarajların elektrik təchizatı üçün 35/0,4 kV-luq yarımstansiyalar tikilmiş və 35 kV-luq kabel xətləri çəkilmişdir.

Regionlarda elektrik enerjisi itkilərinin azaldılması, elektrik enerjisi uçotunun dəqiq aparılması üçün istismar müddətini başa vurmuş 10 və 0,4 kV-luq elektrik şəbəkələrində yenidənqurma işləri yerinə yetirilmiş, bu işlər 110 kəndi əhatə etməklə hesabat dövründə 58 kənd üzrə işlər tam yekunlaşmış, 52 kənddə bu istiqamətdə işlər davam etdirilməkdədir.

Hesabat dövründə ümumilikdə 301 564 ədəd olmaqla əhali istehlakçılarında aid 226 559 ədəd, qeyri-əhali istehlakçılarında aid 75 005 ədəd uçot dəsti bərpa olunmuşdur. Görülmüş işlər nəticəsində istehlakçılara satılan faydalı elektrik enerjisinin həcmi 19,9 mlrd. kVt-st olmuş, ümumi yığım səviyyəsi 97,5 % həddində olmuşdur. Yeni Yaşma və Şurabad qəsəbələrində yerləşən külək elektrik stansiyalarında 37,9 mln. kVt-st elektrik enerjisi istehsal olunaraq elektrik şəbəkələrinə ötürülmüşdür.

Ölkə başçısının iştirakı ilə Qəbələ rayonunda 110/35/10 kV-luq “Hacıallı” yarımstansiyasının və Regional Təlim Mərkəzinin, Kəlbəcər rayonunda 110/35 kV-luq “İstisu” yarımstansiyasının, Zəngilan rayonunda Zəngilan Elektrik Şəbəkəsinin Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzinin açılışı baş tutmuşdur.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda elektrik şəbəkəsi infrastrukturunun yaradılması, müxtəlif təyinatlı layihələrin elektrik enerjisi ilə təmin olunması üçün zəruri texniki tədbirlər görülmüşdür.

Qubadlı, Ağdam, Zəngilan şəhərində 35 kV-luq 2x2,5 MVA gücündə yarımstansiyalar və Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzləri, Kəlbəcər şəhərində 35 kV-luq 2x1,6 MVA gücündə yarımstansiya inşa edilmiş, Xocalı rayonunda 35kV-luq 2x1,6 MVA gücündə “Xocalı”, Füzuli rayonunda 35/10 kV-luq 6,3+4 MVA gücündə “Mahmudlu” yarımstansiyaları yenidən qurulmuşdur.

Füzuli rayonu Pirəhmədli, Dədəli, Dövlətyarlı, Ağdam rayonu Xıdırlı, Sarıcalı, Kəngərli, Laçın rayonu Zabux, Güləbird, Şəlvə, Ərikli, Kürdhacılı, Sus, Cəbrayıl rayonu Xorovlu, Xudafərin, Şükürbəyli, Qubadlı rayonu Xanlıq, Mahruzlu, Zilanlı, Kəlbəcər rayonu Zallar, Yanşaq, Çaykənd Ağdam rayonu Eyvazxanbəyli, Şuşa rayonu Aşağıquşçu, Yuxarıquşçu, Qaybalı kəndlərinin xarici elektrik təchizatı üçün 35 kV-luq elektrik şəbəkələri inşa edilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası:

2024-cü il ərzində muxtar respublika ərazisində 7 ədəd 35-10/0,4 kV-luq yeni transformator yarımstansiyaları quraşdırılmış, 261 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyalarında cari təmir işləri aparılmış, 40,5 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq yeni elektrik verilişi xətləri çəkilmiş, 192,4 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV elektrik verilişi xətlərində təmir işləri aparılmışdır.

Muxtar Respublikada bütün işlədiciyə istifadə etdiyi elektrik enerjisinin dəqiq qeydiyyatını apararaq sayğacların göstəriciləri əsasında enerji haqqının ödənilməsi təmin edilmiş, il ərzində yeni abonentlərə 1032 ədəd elektrik sayğacları quraşdırılmış, onlardan 373 ədədi əhali, 50 ədədi kommərsiya abonentlərinə yeni smart kart tipli sayğaclar, əhali qrupuna 402, kommərsiya qrupuna 195, büdcə təşkilatlarına 12 ədəd adi elektron sayğacları quraşdırılmışdır.

1574 ədəd zədələnmiş elektrik sayğacları dəyişdirilərək yeni elektron sayğaclarla əvəz edilmiş, 60 abonentin elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə xitam verilmiş, əvvəllər dövrdən ayrılmış 119 abonentə yeni müqavilə əsasında sayğaclar quraşdırılmışdır.

Naxçıvan, Babək, Şərur və Culfa şəhərlərində əhali abonentlərinin ev və mənzillərində ön ödənişli smartkart tipli sayğacların qoyulması işləri davam etdirilmiş, bu tip sayğacların sayı 32 601 ədəd olmuşdur.

Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə bütün növ elektrik sayğaclarının sayı 99 548 ədəd olmuşdur.

“Azəristiliktəchizat” ASC üzrə:

“Azəristiliktəchizat” ASC-nin istilik təchizatı obyektlərinin, o cümlədən mövcud qazanxana, istilik şəbəkələri, nəzarət ölçü cihazları və avtomatika, qaz, elektrik, nəqliyyat təsərrüfatları və digər istehsal təyinatlı avadanlıqların etibarlılığının və dayanıqlığının təmin edilməsi məqsədi ilə 2024-cü ildə müvafiq tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Hesabat dövründə 1 396 536 Qkal istilik enerjisi istehsal edilmişdir ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12 659 Qkal və ya 0,9% çoxdur. Topdansatış qaydası ilə "Azərenerji" ASC-nin İstilik Elektrik Mərkəzindən 138268 Qkal istilik alınmışdır ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4719 Qkal və ya 3,3% azdır.

İstilik enerjisinin 99,6%-i qaz yanacağı, 0,4%-i elektrik enerjisi və dizel yanacağı istifadə edilməklə istehsal edilmişdir.

Qazın xüsusi sərfiyyatı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,1 M³/Qkal azalaraq 140,2 M³/Qkal təşkil etmişdir.

2024-2025-ci illər istilik mövsümündə Bakı şəhəri və respublikanın regionlarında 554 qazanxana (balansında olan 528, xidmət 26) istismar edilməklə 3858 yaşayış binası, o cümlədən 185,0 min mənzil, 280 məktəb, 157 uşaq bağçası, 147 səhiyyə obyektini 169 büdcədən maliyyələşdirilən digər təşkilatlar və 2616 digər təsərrüfat obyektini (cəmi 3339 obyekt) istiliklə təmin edilir, (o cümlədən respublikanın regionlarında 201 qazanxana, 583 yaşayış binası, 106 məktəb, 34 uşaq bağçası, 46 səhiyyə, 67 büdcədən maliyyələşdirilən digər təşkilatlar və 145 digər təsərrüfat obyektini).

Bakı şəhərində və respublikanın regionlarında 43 qazanxana vasitəsilə 54 çoxmənzilli yaşayış binasında 3479 mənzil üzrə 11116 nəfərə yaxın sakin, 72 sosial və digər təsərrüfat obyektini isti su ilə təmin edilir.

Bundan başqa sayğacların və uçot sisteminin təşkili ilə əlaqədar ümumilikdə 3500 ədəd isti su sayğacının alınması üçün müqavilə bağlanaraq alınması təmin olunmuş, ilkin mərhələdə onlardan 2892 ədədi sayğac olmayan və isti su sayğacları köhnəlmiş və sıradan çıxmış mənzillərdə quraşdırılmışdır. İkinci mərhələdə qalan 608 mənzildə isti su istehlakçıları üzrə isti su sayğacların dəyişdirilməsi və quraşdırılması təmin ediləcəkdir. Bununla, Cəmiyyət tərəfindən isti su xidmətləri üzrə hesablaşmaların tam olaraq sayğacla aparılması təmin ediləcəkdir.

Eyni zamanda istilik sayğaclarının quraşdırılması ilə bağlı işlərə də başlanılmışdır. Bu məqsədlə ilkin olaraq 60 istilik sayğacının satın alınması prosesi yekunlaşdırılmış və pilot layihə çərçivəsində ilkin mərhələdə mərkəzləşdirilmiş istilik təchizatı sistemində qoşulmuş yaşayış binalarının girişində 24, səhiyyə obyektlərində 8 və təhsil müəssisələrində 16 ədəd sayğacın quraşdırılması təmin olunmuşdur. Hazırda digər sayğacların da quraşdırılması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 05 sentyabr 2023-cü il tarixli 303 nömrəli Qərarı ilə təsdiq olunmuş “İstilik enerjisindən istifadə qaydaları”nın tələblərinə uyğun olaraq istilik enerjisindən istifadə sahəsində enerji təchizatı müəssisəsi ilə

istehlakçı arasında yaranan qarşılıqlı münasibətlərin tənzimlənməsi məqsədilə hər bir mənzil üzrə fərdi qaydada müqavilələrin bağlanılmasına başlanılmışdır. Hazırda istiliklə təmin olunan 184919 mənzildən 125818-i ilə müqavilə bağlanmışdır ki, bu da 68,04 % təşkil edir.

İstilik təchizatı ilə bağlı:

"İstismara yararsız vəziyyətə düşmüş qazanxanaların modernləşdirilməsi və yenidən qurulması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 24 iyul tarixli 402s nömrəli Sərəncamının icrası çərçivəsində "Azəristiliktəchizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin balansında olan və istismara yararsız hesab edilən 6 qazanxananın modernləşdirilməsi və yenidən qurulması ilə bağlı işlər icra edilmişdir. 141 sayılı (Yasamal rayonu, Tağı Şahbazi küçəsi), 505 sayılı (Səbail rayonu Badamdar qəsəbəsi, T.Məmmədov 8), 537 sayılı (Nizami rayonu, Ə.Vəliyev 3), 72 sayılı (Nərimanov rayonu, Kaveroçkin 34) qazanxanalarda tikinti-quraşdırma işləri aparılmışdır. 534 sayılı (Xətai rayonu, Zığ qəsəbəsi) qazanxana sürüşmə zonasında yerləşdiyi və orada yerləşən binaların sakinləri köçürülməklə söküntüsü nəzərdə tutulduğu üçün qazanxanada tikinti-quraşdırma işlərinin aparılması nəzərdə tutulmur. 510 sayılı (Səbail rayonu, Azərbaycan prospekti 3) qazanxana zirzəmidə yerləşdiyi üçün qazan aqreqatı binanın zirzəmisindən çıxarılmaqla modernləşdirilmişdir. Hazırda qazanxanalar rejim parametrlərinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərməkdədir. Bu qazanxanalardan hal-hazırda 53 yaşayış binası, 5 məktəb, 1 uşaq bağçası istiliklə təmin edilir.

Sözügedən Sərəncamın 2.2-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Sənayedə İşlərin Təhlükəsiz Görülməsi və Dağ-Mədən Nəzarəti Dövlət Agentliyinin Azərbaycan Dövlət Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizlik Texnikası Elmi-Tədqiqat İnstitutu və "Azəristiliktəchizat" ASC-nin mütəxəssisləri tərəfindən istismar müddəti başa çatmış 64 ədəd qazanxananın istismar parametrlərinin təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunun müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə texniki araşdırma aparılmışdır.

Sərəncamın 6.1-ci bəndinə əsasən növbəti il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə 2025-ci ildə 19 ədəd qazanxanada layihə smeta sənədlərinin hazırlanması da daxil olmaqla yenidənqurma işlərinin aparılması üçün zəruri hesab edilən maliyyə vəsaiti barədə məlumat 2024-cü il 19 dekabr tarixli 3-15/2-4365/2024 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

"Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin, xidmətlərin) Siyahısı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2005-ci il 28 sentyabr tarixli 178 nömrəli və "İstilik enerjisindən istifadə qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2023-cü il 5 sentyabr tarixli 303 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 3 aprel tarixli 197 nömrəli Qərarına əsasən 1 sentyabr 2024-cü il tarixdən qeyri-əhali istehlakçı qrupu üzrə istilik təchizatı xidmətlərinə görə tariflərin qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin, xidmətlərin) siyahısından çıxarılmışdır. Bununla əlaqədar olaraq, mövcud iqtisadi şəraitdə özünümaliyyəldirmə prinsipləri əsasında fəaliyyətinin təmin olunması məqsədilə 2024-cü il 1 sentyabr tarixdən "Azəristiliktəchizat" ASC tərəfindən qeyri-əhali istehlakçı qrupuna göstərilən istilik təchizatı xidmətləri üçün yeni tariflər müəyyən edilmişdir. (sayğac göstəricilərinə əsasən 1 Qkal üçün - 65,65 manat, sayğac quraşdırılmadığı halda istehlakçıya məxsus tikinti obyektinin 1 kub metr həcmi üçün - 0,38 manat.)

Elektroenergetika üzrə beynəlxalq əməkdaşlıq:

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İran İslam Respublikası Hökuməti arasında Araz çayı üzərində "Xudafərin" və "Qız qalası" hidroqovşaqlarının habelə su

elektrik stansiyalarının tikintisinin davam etdirilməsi, istismarı, energetika və su ehtiyatlarından istifadə sahəsində əməkdaşlıq haqqında” Sazişin 2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrası məqsədilə işlər davam etdirilmişdir.

Hidroqovşaqlarda aparılmış tikinti işləri başa çatdırılaraq 2024-cü il 19 may tarixində “Xudafərin” hidroqovşağının istismara verilməsi və “Qız Qalası” hidroqovşağının açılış mərasimi keçirilmişdir.

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İran İslam Respublikası Hökuməti arasında “Ordubad” və “Marazad” su elektrik stansiyalarının tikintisi və istismarı haqqında Saziş”in 10-cu maddəsində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrası məqsədilə İran tərəfi ilə qarşılıqlı müzakirələr davam etdirilmişdir.

“Ordubad” Su Elektrik Stansiyası üzrə bu günə qədər aparılmış tikinti işləri çərçivəsində su tənzimləyici qurğunun Azərbaycan tərəfinə aid hissəsində tikinti işləri tamamlanmış, qapılar quraşdırılaraq istismara hazır vəziyyətə gətirilmişdir.

Bərpa olunan enerji mənbələri üzrə

Hesabat dövründə “Qaradağ” GES-in istismarı davam etdirilmiş və bərpa olunan enerji istehsalının artmasında stansiyanın rolu olmuşdur.

29 iyul 2024-cü il tarixində Asiya İnkişaf Bankı (AİB) və Energetika Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən “Üzən günəş panelləri sisteminin inkişafına dair bilik mübadiləsi və texniki yardım” layihəsi çərçivəsində Böyükşor gölü üzərində ümumi gücü 100 kVt olan günəş enerjisi qurğusunun açılış mərasimi keçirilmişdir. 95 kVt-ı suda, 5 kVt-ı quruda quraşdırılan stansiya vasitəsilə illik 160 000 kVt-st-dan çox elektrik enerjisinin istehsalı proqnozlaşdırılır. Üzən günəş elektrik stansiyası ölkədə su hövzəsi üzərində istismara verilən ilk günəş elektrik stansiyasıdır. Hazırda gələcəkdə üzən günəş stansiyalarının genişləndirilməsi üzrə müzakirələr aparılır.

240 MVt gücündə “Şəfəq” Günəş Elektrik Stansiyasının tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 24 may tarixli 282 nömrəli Qərarı ilə Cəbrayıl rayonunun inzibati ərazisində 940 hektar torpaq sahəsi bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisi kimi müəyyən edilmişdir. “Şəfəq” GES-də illik təxminən 500 milyon kVt-st elektrik enerjisi istehsalı gözlənilir ki, bu da ildə 120-150 milyon m³ təbii qaza qənaət, 260-330 min ton karbon emissiyasının azaldılması deməkdir. COP29 tədbiri çərçivəsində 12 noyabr 2024-cü il tarixində Cəbrayıl rayonunda “Şəfəq” GES-in təməlqoyma mərasimi keçirilmişdir. Təməlqoyma mərasimində layihə üzrə Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə “Şəfəq (Cəbrayıl) Solar Limited” şirkəti arasında İnvestisiya Müqaviləsi və Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi ilə “Şəfəq (Cəbrayıl) Solar Limited” şirkəti arasında Torpaq İcarəsi Müqaviləsi imzalanmışdır. Hazırda layihənin icrası çərçivəsində işlər davam etdirilir.

“Masdar” şirkəti tərəfindən icra olunan “Meqa” layihə çərçivəsində 315 MVt gücündə günəş elektrik stansiyalarının tikintisi məqsədilə Neftçala rayonunun Banke qəsəbəsində ümumilikdə 973 hektar, 445 MVt gücündə günəş elektrik stansiyasının tikintisi məqsədilə Biləsuvar rayonunun inzibati ərazisində 1454 hektar, 240 MVt gücündə külək elektrik stansiyasının tikintisi məqsədilə Abşeron və Qaradağ rayonlarının ərazisində ümumilikdə 34.5 hektar ərazi müəyyən edilmişdir. Hesabat ili ərzində hər 3 layihə üzrə torpaq sahələrinin yerquruluşu xəritələrinin işlənməsi başa çatdırılmış, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 16 aprel tarixli 211, 212 və 210 nömrəli Qərarları ilə torpaq sahələri bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisi kimi müəyyən olunmuşdur. 2024-cü il 4 iyun tarixində Energetika Nazirliyi və “Azərenerji” ASC ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin “Masdar” şirkəti arasında 445 MVt gücündə Biləsuvar, 315 MVt gücündə Neftçala günəş elektrik stansiyaları və 240 MVt gücündə Abşeron-Qaradağ külək elektrik stansiyası layihələri üzrə “İnvestisiya müqaviləsinə Əlavə”, “Enerji alqı-satqı müqaviləsi”, “Ötürücü şəbəkəyə qoşulma

müqaviləsi” və “Torpaq icarə müqaviləsi” imzalanıb. Bununla yanaşı, Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində ölkə başçısı tərəfindən hər üç stansiyanın təməli qoyulmuşdur. Layihələrin icrası çərçivəsində işlər davam etdirilir.

22 aprel tarixində Energetika Nazirliyi tərəfindən Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (EBRD) dəstəyi ilə həyata keçirilən 100 MVt gücündə Qobustan Günəş Elektrik Stansiyasının layihələndirilməsi, maliyyələşdirilməsi, tikintisi və istismarı üzrə hərracın keçirilməsi ilə bağlı elan verilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 2 avqust tarixli 2285 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi Qaydası”nın 6.4-cü bəndinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının energetika nazirinin 2024-cü il 25 aprel tarixli Əmri ilə bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi üçün aidiyyəti dövlət qurumlarının nümayəndələrindən ibarət Hərrac Komissiyası yaradılmışdır. Hərrac açıq auksion formasında, ixtisas uyğunluğunun müəyyənləşdirilməsi (RFQ) və təkliflər sorğusu (RFP) mərhələsi olmaqla 2 mərhələdə həyata keçirilmişdir. 2024-cü il 20 noyabr tarixində hərracın dinamik mərhələsi baş tutmuşdur. Hərracda ən aşağı tarif təklifi verən Çinin “Universal International Holdings Limited” şirkəti qalib gəlmiş və 2024-cü il 21 noyabr tarixində COP29 tədbiri çərçivəsində qalib şirkətlə müvafiq sənədlər imzalanmışdır.

2024-cü il 1 mart tarixində Energetika Nazirliyi ilə “Nobel Energy” şirkəti arasında Cəbrayıl rayonunda 100 MVt gücündə günəş elektrik stansiyasının tikintisi və elektrik enerjisi istehsalı, satışı və istehlakı üzrə əməkdaşlığı nəzərdə tutan Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır. Sənədə əsasən, 50 MVt-ı ilkin mərhələdə, 50 MVt-ı isə növbəti mərhələdə olmaqla, ümumilikdə 100 MVt həcmində günəş elektrik stansiyasının tikintisi və 2027-ci ildə istismara verilməsi planlaşdırılır. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 29 oktyabr 2024-cü il tarixli 466 nömrəli Qərarı ilə Cəbrayıl rayonunun inzibati ərazisində dövlət mülkiyyətinə aid 229,0 hektar torpaq sahəsi günəş elektrik stansiyasının tikintisi məqsədilə bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisi kimi müəyyən edilmişdir.

Energetika Nazirliyi ilə Çinin “China Energy Overseas Investment” (əvvəlki adı China Gezhouba Group Overseas Investment) şirkəti arasında Azərbaycanda 2 QVt gücündə bərpa olunan enerji layihələrinin həyata keçirilməsinə dair 1 iyun 2023-cü il tarixində imzalanmış Anlaşma Memorandumunun icrası çərçivəsində Füzuli rayonu ərazisində 160 MVt gücündə günəş elektrik stansiyasının tikintisi nəzərdə tutulur. Qoyuluş gücü 160 MVt olan günəş elektrik stansiyasının tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 15 noyabr tarixli 478 nömrəli Qərarı Füzuli rayonunun inzibati ərazisində dövlət mülkiyyətinə aid 482,0 hektar torpaq sahəsinin bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisi kimi müəyyən edilmişdir. 15 noyabr 2024-cü il tarixində COP29 çərçivəsində Füzuli rayonunda 160 MVt gücündə günəş enerjisi layihəsi üzrə Energetika Nazirliyi, “China Energy Overseas Investment Co. Ltd.” və “SOCAR Green” MMC arasında İcra Müqaviləsi və Energetika Nazirliyi “China Energy Overseas Investment Co. Ltd” şirkəti ilə Azərbaycanda bərpa olunan enerji sahəsində əməkdaşlıq üzrə Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır.

2024-cü il 1 mart tarixində Energetika Nazirliyi və İspaniyanın “Elecnor” şirkəti arasında Qaradağ rayonunda 70 MVt gücündə külək elektrik stansiyası layihəsinin həyata keçirilməsi sahəsində əməkdaşlığı əhatə edən Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır. Bu məqsədlə Qaradağ rayonu ərazisində hər birinin sahəsi 0.5858 hektar olmaqla, ümumilikdə 9.3728 hektar ərazi 16 ədəd külək turbininin yerləşmə ərazisi kimi müəyyən olunmuş və münasibət bildirilməsi üçün aidiyyəti qurumlara təqdim olunmuşdur.

2022-ci 17 dekabr tarixində Buxarestdə imzalanmış "Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniya arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" in icrası məqsədilə 2024-cü il 27 may tarixində layihənin iştirakçısı olan ölkələrin müvafiq şirkətləri arasında birgə müəssisənin təsis edilməsinə dair Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır. 2024-cü il 3 sentyabr tarixində Rumıniyanın paytaxtı Buxarest şəhərində nazirlərin 8-ci iclasında Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstanın sistem operatorları - "Azərenerji" ASC, "Gürcüstan Dövlət Elektrosistem", "Transelectrica", "MVM" - arasında Birgə Müəssisənin Buxarest şəhərində yaradılmasını nəzərdə tutan "Səhmdar Müqaviləsi", həmçinin iclasın yekunlarına dair Protokol imzalanmışdır.

Neft-qaz sahəsi üzrə

Neft (qaz kondensatı ilə birlikdə) hasilatı:

2024-cü il ərzində **29** milyon ton neft (qaz kondensatı ilə birlikdə) hasil edilmişdir:

2024-cü il ərzində neft hasilatının göstəriciləri və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

Sıra №-si	Neft hasilatı	2024-cü il			2023-cü il	2023-cü ilə müqayisədə	
		Proqnoz	Fakt	+,-		+,-	%
1	Respublika üzrə, cəmi:	29,5	29,0	-0,5	30,1	-1,1	-3,7
1.1.	SOCAR	7,8	7,5	-0,3	7,7	-0,3	-3,2
1.2.	AÇG	17,0	16,8	-0,1	17,8	-1,0	-5,7
1.3.	Abşeron (qaz kondensatı)	0,52	0,57	0,05	0,29	0,28	97,1
1.4.	"Şahdəniz" (qaz kondensatı)	4,3	4,2	-0,1	4,3	-0,1	-2,6

Neftin (qaz kondensatı ilə birlikdə) ixraca nəqli:

2024-cü il ərzində **24,4** milyon ton neft (qaz kondensatı ilə birlikdə) ixraca nəql edilib:

2024-cü il ərzində neftin nəql göstəriciləri və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

İstiqamətlər	Təşkilatlar	Həcm		2023-cü ilə müqayisədə	
		2024-cü il	2023-cü il	+,-	%
Şimal kəməri ilə	SOCAR-dan	0,0	0,0	0,0	0,0
Qərb kəməri ilə	Konsorsiumdan	0,09	0,15	-0,06	-39,9
BTC kəməri ilə	Konsorsiumdan	20,9	22,0	-1,1	-4,8
	SOCAR-dan	2,9	2,8	0,0	1,1
	Abşerondan	0,6	0,3	0,28	97,5
Cəmi:		24,4	25,2	-0,8	-3,2

Qaz hasilatı:

2024-cü il ərzində **50,4** milyard m³ qaz hasil edilmişdir.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **2,1** milyard m³, yəni **4,4** faiz çox qaz hasil edilmişdir.

2024-cü il ərzində qaz hasilatı göstəriciləri və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

milyard m³

Sıra №-ci	Qaz hasilatı	2024-cü il			2023-cü il fakt	2023-cü ilə müqayisədə	
		Proqnoz	Fakt	+,-		+,-	%
1	Respublika üzrə, cəmi:	49,0	50,4	1,4	48,3	2,1	4,4
1.1.	SOCAR	8,5	7,7	-0,8	8,4	-0,7	-8
1.2.	AÇG	12,5	13,4	0,9	12,9	0,5	4
1.3.	Abşeron	1,5	1,5	0,05	0,76	0,77	101,2
1.4.	"Şahdəniz"	26,5	27,8	1,3	26,3	1,5	5,8

Qaz ixracı:

2024-cü il ərzində cəmi xaricə qaz nəqli **25,3** milyard m³ olmuşdur.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xaricə qaz nəqli ümumilikdə təqribən **1,37** milyard m³, yəni **5,7** faiz çox olmuşdur.

2024-cü il ərzində təbii qazın ixrac göstəriciləri və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

milyard m³

İstiqamətlər	Ölkələr	Həcm		2023-cü ilə müqayisədə	
		2024-cü il fakt	2023-cü il fakt	+,-	%
Cənub Qaz Dəhlizi ilə	Türkiyəyə	9,9	9,5	0,34	3,6
	ondan: - TANAP-la	5,6	5,6	0,00	0,0
	Avropaya	13	11,9	1,10	9,3
	Gürcüstana	0,07	1,4	-1,37	-95,2
	Ondan: - "Şahdəniz"dən - SOCAR-dan	0,07 0,0	1,4 0,0	-1,37 0,00	-95,2 0,0
Qazıməmməd-Qazax qaz kəməri ilə	Gürcüstana (SOCAR-dan)	2,4	1,1	1,29	119,9
Cəmi:		25,3	23,9	1,37	5,7

Neftin emalı:

2024-cü il ərzində **5,8** milyon ton neft emal edilib.

2024-cü il üzrə OPEC+ çərçivəsində Azərbaycanın götürdüyü öhdəliyin icrasına dair.

2024-cü ilin 2 iyun tarixində keçirilmiş OPEC-ə üzv və qeyri-üzv ölkələri nazirlərinin 37-ci iclasında mövcud "Əməkdaşlıq Bəyannaməsi"nin müddətinin 1 yanvar 2025-ci ildən 31 dekabr 2025-ci ilədək uzadılması ilə bağlı qərar qəbul edilmişdir. Bu qərar OPEC-ə üzv və qeyri-üzv ölkələrində mövcud xam neft hasilat səviyyəsinin 2025-ci ildə sabit saxlanılmasını, üç müstəqil mənbə tərəfindən hasilat göstəricilərinin qiymətləndirilməsinin 2025-ci ilin noyabrın sonuna qədər uzadılmasını və bu nəticələr əsasında 2026-cı il üçün yeni baza səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutmuşdur. Qərara uyğun olaraq 2025-ci ildə Azərbaycanın 551 min barrel həcmində gündəlik xam neft hasilat kvotası dəyişməz qalmışdır.

2024-cü ilin dekabrın 5-də OPEC-ə üzv və qeyri-üzv ölkələri nazirlərinin 38-ci iclası keçirilmişdir. İclasda OPEC-ə üzv və qeyri-üzv ölkələrin nazirlərinin 35-ci iclasında qəbul edilmiş qərarın qüvvədə qalması barədə razılıq əldə edilmişdir.

OPEC-ə üzv və qeyri-üzv ölkələr üzrə ümumi gündəlik hasilat göstəriciləri 2026-cı ilin sonunadək 39,7 milyon barel həcmində müəyyən edilmişdir. Azərbaycanın gündəlik xam neft hasilat kvotası 551 min barel həcmində dəyişməz olaraq qalmışdır. İclasda iştirakçı ölkələrin hasilatının üç müstəqil mənbə tərəfindən qiymətləndirilməsi müddətinin 2026-cı ilin noyabr ayının əvvəlinə qədər uzadılması barədə də razılıq əldə edilmişdir.

2024-cü il üzrə icra göstəriciləri (gündəlik xam neft hasilatı, min barrel):

- yanvar – 474;
- fevral – 476;
- mart – 481;
- aprel – 476;
- may – 457;
- iyun – 483;
- iyul – 484;
- avqust – 478;
- sentyabr – 479;
- oktyabr – 482;
- noyabr – 486;
- dekabr – 487.

Respublika üzrə **01.01.2025-ci il tarixinə** təbii qazla təmin olunmuş əhali abonentlərinin sayı **2 609 783**, qazlaşmanın ümumi səviyyəsi təxminən **96,6** faiz olmuşdur. Hazırda qazlaşdırılma istiqamətində işlər davam etdirilir.

Qaz təchizatının yaxşılaşdırılması, şəbəkənin qaz nəqlətmə imkanlarının artırılması və yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması məqsədilə cari ildə yeni qaz kəmərləri quraşdırılıb, qaz kəmərləri şəbəkəsinin təhlükəsiz və normal rejimdə istismarının təmin olunması üçün qaz kəmərləri əsaslı təmir olunub.

Respublika ərazisində kənd və qəsəbələrin, yeni yaşayış massivlərinin qazlaşdırılması, eləcə də yeni istehsal təyinatlı obyektlərin istismara verilməsi abonentlərin sayının və təbii qaza olan tələbatın artmasına səbəb olmuşdur.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə qaz təchizatı infrastrukturunun qurulmasının icra vəziyyətinə dair.

Qaz təchizatı məqsədilə nəqli şəbəkəsinin qurulması üzrə:

Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində SOCAR tərəfindən qaz nəqli sisteminin mərhələli şəkildə yenidən qurulması üçün əsasən 4 istiqamət üzrə magistral qaz kəmərlərinin tikintisi nəzərdə tutulur.

I istiqamət - Laçın istiqaməti üzrə - “Horadiz-Laçın” qaz kəmərinin və üzərlərində QPS-lər quraşdırmaqla “Cəbrayıl QPS”, “Zəngilan QPS”, “Mincivan QPS”, “Qubadlı QPS” və “Laçın QPS” qaz kəməri qollarının tikintisi”.

Horadiz-Laçınarası magistral qaz kəmərinin (əsas kəmərlər “Laçın QPS” qol qaz kəməri ilə) tikintisi başa çatdırılıb və xətti hissə istismara təhvil verilib.

Cəbrayıl, Zəngilan, Mincivan, Qubadlı, Laçın qaz paylayıcı stansiyalarının qol qaz kəmərlərinin tikintisi başa çatdırılmışdır.

Laçın QPS, Cəbrayıl QPS, Mincivan QPS və Zəngilan QPS-də tikinti işləri başlanılmış, Qubadlı QPS-in tikintisinə başlanılması üçün hazırlıq işləri aparılır.

II istiqamət - Şuşa istiqaməti üzrə - “Böyük Bəhmənli-Şuşa” magistral qaz kəmərinin, həmin kəmərdən ayrılan “Füzuli” və “Ağoğlan (Hadrut)” qaz kəməri

qollarının, həmçinin kəmərlər və qollar üzərində quraşdırılacaq “Şuşa”, “Füzuli” və “Ağoğlan” qaz paylayıcı stansiyaların tikintisi.

“Böyük Bəhmənli-Şuşa” istiqaməti üzrə magistral qaz kəmərinin (əsas kəmərlər “Şuşa QPS” qol qaz kəməri ilə) tikintisi başa çatdırılıb və xətti hissə istismara verilib.

“Füzuli” qol qaz kəmərinin tikintisi başa çatdırılıb. Füzuli şəhəri qazla təmin olunub.

“Ağoğlan” qol qaz kəmərinin tikintisi başa çatdırılmış və mövcud sistemə qoşulmuşdur.

Füzuli, Şuşa və Ağoğlan (Hadrut) QPS-lərin tikintisinə başlanılıb.

III istiqamət - Ağdam istiqaməti üzrə - “Azadqaraqoyunlu-Ağdam” qaz kəmərinin və üzərində QPS quraşdırılmaqla “Ağdam QPS” qaz kəməri qolunun tikintisi.

“Azadqaraqoyunlu-Ağdam” istiqaməti üzrə magistral qaz kəmərinin tikintisi başa çatdırılıb və xətti hissə istismara təhvil verilib. Ağdam QPS-in tikintisinə başlanılıb.

IV istiqamət - Kəlbəcər istiqaməti üzrə - “Ağdam-Kəlbəcər” qaz kəmərinin və üzərində QPS quraşdırılmaqla “Kəlbəcər QPS” qaz kəməri qolunun tikintisi.

“Ağdam-Kəlbəcər” istiqaməti üzrə magistral qaz kəmərinin tikintisi başa çatdırılıb. “Ağdam-Əsgəran” istiqaməti üzrə magistral qaz kəmərinin çəkilişi başa çatdırılıb.

Kəlbəcər QPS-in tikintisinə başlanılıb.

Üzərində QTM quraşdırılmaqla “Kəlbəcər-İstisu” qaz kəmərinin çəkilişi başa çatdırılıb.

“İstisu” QTM-in tikintisinə başlanılmışdır.

Qaz təchizatı məqsədilə paylayıcı şəbəkənin qurulması:

Kəlbəcər rayonunun Zar kəndinə 11425 metr yeraltı daşıyıcı qaz kəmərinin və İstisu mineral su zavodunun qazlaşdırılması üçün 730 metr polad borularla qaz xəttinin çəkilişi başa çatdırılıb.

“İstisu” Müalicə-İstirahət Kompleksinin qazlaşdırılması üçün 3312 metr polietilen borularla qaz xətti çəkilmişdir.

Ağdərə rayonu Həsəniz kəndində daxili paylayıcı qaz kəmərlərinin çəkilməsi üçün 10972 metr polad və 5220 metr polietilen daşıyıcı qaz kəməri çəkilib, 90 fərdi evin daxili qaz xətləri və qaz sayğacları quraşdırılmışdır.

Cəbrayıl rayonunun Xudafərin qəsəbəsi istiqamətində daşıyıcı qaz kəmərinin tikintisi işləri davam etdirilərək 1500 metr polietilen borularla qaz xətti çəkilmişdir.

Şuşa şəhəri istiqamətində mövcud daşıyıcı qaz kəmərinin üzərində aşkar olunmuş qüsurlar (boru xəttinin zədələnməsi, sızma yerləri) aradan qaldırılmış, qaz kəməri hava ilə kipliyə sınaq olunaraq Şuşa qalasında olan hissəsi (1100 metr) istismara hazır vəziyyətə gətirilmişdir. 23 yaşayış binasının qazanxanasına qədər qaz kəmərinin çəkilişi tamamlanmış, 01.03.2024-cü il tarixdən qazanxanaya təbii qaz verilmişdir.

Xankəndi şəhərində “Azəriqaz” İB tərəfindən mövcud paylayıcı qaz kəmərlərinin (əsasən yeraltıdır) traslarının müəyyən edilməsi, qaz şəbəkəsinin elektron xəritəsi hazırlanaraq ArcGIS proqramına inteqrasiyası işləri aparılmışdır. Şəhərdaxili 57 km qaz kəməri hava vasitəsi ilə kipliyə sınaqdan keçirilmiş və işçi vəziyyətə gətirilmişdir. Şəhərdəki binalarda 14700 ədəd mənzillərdəki qaz avadanlığına və cihazlarına baxış keçirilərək məişət qaz sayğaclarındakı məlumatlar qeydə alınmış və plomb vurulmuş, giriş ventilləri bağlanılaraq müvafiq qaydada aktlaşdırılmışdır.

Xankəndi şəhərində 31 binada 819 mənzilə təbii qazın verilməsi təmin edilmişdir. İlk dəfə qazın verilməsi 17.10.2024-cü il tarixində təmin olunmuşdur. 18

binada 340 mənzilə qaz sayğacı quraşdırılmışdır. 38 ədəd binanın qaz xətləri (sayğaca qədər) kipliyə və möhkəmiyə yoxlanılmışdır.

Laçın rayonunun Sus kəndində 3,9 km paylayıcı küçə qaz kəmərləri və fərdi evlərdə 2,1 km qaz kəməri çəkilmişdir. 59 fərdi evə 1 avqust 2024-cü il tarixində təbii qaz verilmişdir. Güləbird kəndində 4,2 km, Bəylik kəndində 1,5 km paylayıcı qaz kəməri çəkilmişdir.

Xocalı şəhərində 39,7 km paylayıcı qaz kəməri çəkilmişdir. 187 ədəd mənzil və fərdi evlərin daxili qaz xətlərinin və qaz sayğaclarının quraşdırılması işləri tamamlanmışdır. 187 ədəd mənzil və fərdi evə təbii qaz verilmişdir.

Xocalı rayonunun Malıbəyli kəndində 17,1 km paylayıcı qaz kəməri çəkilmişdir.

Xocalı rayonunun Balıca kəndində müxtəlif diametrli 2,3 km qaz xətləri təmir olunmuş, 52 ədəd fərdi ev üçün sayğac quraşdırılmış, kəndə gedən müxtəlif diametrli qaz xətlərinin 8 km olan hissəsi kipliyə və möhkəmiyə yoxlanılmışdır. 13.12.2024-cü ildən etibarən 49 abonent qaz təchizatı ilə təmin edilmişdir.

Füzuli şəhərində 1-ci fazada inşa olunmuş yaşayış binalarının və məktəbin qazanxanaları üçün 3,8 km paylayıcı qaz kəməri çəkilmişdir.

Ağdam şəhərində 1-ci fazada inşa olunmuş yaşayış binalarının qazanxanaları və fərdi evlər üçün 32,9 km paylayıcı qaz kəməri çəkilmişdir. Rayonun Xıdırlı kəndində 14,8 km, Sarıcallı kəndində 6,4 km, Kəngərli kəndində 11,4 km paylayıcı qaz kəməri çəkilmişdir.

Cəbrayıl şəhərində 28 sentyabr 2024-cü il tarixindən MİDA-nın inşa etdiyi 5 binadakı 72 mənzilə təbii qaz verilmiş, əlavə olaraq 45 mənzilə qazın verilməsi üçün işlər davam etdirilir. Cəbrayıl rayonunun Horovlu kəndində 4,8 km, Şükürbəyli kəndində 4,5 km paylayıcı qaz kəməri çəkilmişdir.

Kəlbəcər şəhərində 1,2 km paylayıcı qaz kəməri çəkilmişdir.

Mövcud magistral və daşıyıcı qaz kəmərlərində aparılmış bərpa və sınaq işlərindən sonra Xankəndi şəhərinin, Kərkicahan qəsəbəsinin, Şuşa rayonunun Turşsu kəndinin, Xocalı rayonunun Malıbəyli kəndinin, Əsgəran QPS-in girişində, Şuşa şəhərinin (qala divarları tərəfdən) qaz təchizatı mənbəyi yaradılmışdır.

Yanacaq-enerji balansı üzrə

Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il və sonrakı üç il üçün ölkənin yanacaq-enerji balansının proqnoz göstəriciləri” aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılaraq 2024-cü il 16 yanvar tarixində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

2024-cü il yanacaq-enerji balansının icra göstəricilərinin hər rüb üzrə təhlili aparılmış və icrasına nəzarət edilmişdir.

Nazirlik tərəfindən hazırlanmış “2025-ci il və sonrakı üç il üçün ölkənin yanacaq-enerji balansının proqnoz göstəriciləri”nin layihəsi aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılaraq 29 dekabr 2024-cü il tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Qanunvericilik aktları üzrə

Hesabat dövrü ərzində Energetika Nazirliyi və tabeliyindəki qurumlar tərəfindən bir sıra normativ aktların hazırlanması davam etdirilmişdir.

“Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 may tarixli 1209 nömrəli Sərəncamının 2.1.1-ci yarımbəndinin icrası məqsədilə “Qaz təchizatı haqqında”, “Lisenzialar və icazələr haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun tətbiqi barədə”, “Qaz

təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanının ləğv edilməsi haqqında”, “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli 204 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı layihələri hazırlanmış və aidiyyəti dövlət orqanları ilə razılaşdırılaraq layihələr 2024-cü il 14 iyul tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“İstilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 29 aprel tarixli 3233 nömrəli Sərəncamının icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 12 may tarixli 288s nömrəli Sərəncamının 2.2-ci bəndinin icrası məqsədilə “İstilik təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun layihəsi, “İstilik təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı layihəsi hazırlanmış və aidiyyəti dövlət qurumları ilə razılaşdırılaraq 2024-cü il 30 iyul tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

İstehlakçılar tərəfindən sabit tarifin ödənilməsinin təmin edilməsi məqsədilə “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə”, “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Qanunu layihələri, “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qazdan istifadə Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihələri və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı layihəsi hazırlanmış, vizalanması üçün aidiyyəti dövlət qurumlarına təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 14 mart tarixli 1-5/1-2478/2024 nömrəli dərkənarı ilə daxil olmuş “Dünya Bankı Qrupunun “Business Ready” hesabatının “Kommunal xidmətlər (elektrik)” indikatoru ilə bağlı müvafiq sahədə təkmilləşmələrin və kommunikasiyanın həyata keçirilməsinə dair 2024-cü il üzrə Yol Xəritəsi”nin 9-cu hissəsində “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 3 noyabr tarixli 399 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulması və ya əlavə enerji (güc) alması Qaydası”na 7 nömrəli əlavə - “Trassanın (yolun) razılaşdırılması ilə bağlı rəyin alınması tələb olunan orqanların (qurumların) Siyahısı”nda dəyişiklikliyin edilməsini nəzərdə tutan müvafiq qərar layihəsi hazırlanmış və aidiyyəti dövlət orqanları ilə razılaşdırılaraq 2024-cü il 14 iyun tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Layihə əsasında Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 9 iyun tarixli 332 nömrəli Qərarı qəbul edilmişdir.

Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın “Elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma” işçi qrupu tərəfindən Dünya Bankının “B-Ready” hesabatına dair Metodologiyanın “Kommunal xidmətlər” indikatoru ilə bağlı bölməsinə uyğun olaraq elektrik təchizatı şəbəkəsinə qoşulmanın sadələşdirilməsi məqsədilə “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 3 noyabr tarixli 399 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulması və ya əlavə enerji (güc) alması Qaydası”nda, 2023-cü il 3 noyabr tarixli 400 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Tikinti obyektlərinə tələb olunan gücün hesablanması Qaydası”nda və 2023-cü il 21

noyabr tarixli 422 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulma xidmətinə görə ödənişin hesablanmasına dair metodologiya”da dəyişiklik edilməsi haqqında” Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi hazırlanmış və aidiyyəti dövlət orqanları ilə razılaşdırılaraq 2024-cü il 23 fevral tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Layihə əsasında Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 14 mart tarixli 156 nömrəli Qərarı qəbul edilmişdir.

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 19 may tarixli 2143 nömrəli Fərmanının 2.1-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə “Elektrik enerjisi bazarı elementlərinin mərhələli tətbiqi ilə bağlı tədbirlər planı”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı layihəsi hazırlanmış və 2024-cü il 31 yanvar tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Layihə əsasında Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 18 may tarixli 273s nömrəli Sərəncamı qəbul edilmişdir.

"Enerji effektivliyi fondunun yaradılması və bundan irəli gələn bir sıra məsələlərin tənzimlənməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 1 mart tarixli 13 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 12 mart tarixli 149s nömrəli Sərəncamının 1-ci hissəsinin icrası məqsədilə “Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunu layihəsi və “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 1 mart tarixli 13 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Enerji effektivliyi fondunun vəsaitlərinin formalaşdırılması və istifadə Qaydası”nda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı layihəsi hazırlanmış və aidiyyəti üzrə razılaşdırılaraq 2024-cü il 3 sentyabr tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Təmiz Enerji Mərkəzinin Nizamnaməsi”nin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunu layihəsi hazırlanmışdır. Layihə aidiyyəti dövlət orqanları ilə razılaşdırılaraq 2024-cü il 11 dekabr tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Qoyuluş gücü 240 MVt olan külək elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı pilot layihənin həyata keçirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 20 fevral 2024-cü il tarixli 12 nömrəli Sərəncamının 1.2-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədi ilə hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasının Hökuməti, ACWA Power Azerbaijan Renewable Energy” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti və “Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti arasında İnvestisiya müqaviləsinə dair Birbaşa Müqavilə”nin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı layihəsi hazırlanmış və 2024-cü il 21 avqust tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Qoyuluş gücü 240 MVt olan külək elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı pilot layihənin həyata keçirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 20 fevral tarixli 12 nömrəli Sərəncamının 1.2-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Qoyuluş gücü 240 MVt olan külək elektrik stansiyasının tikintisi üçün Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından imzalanmış “Dəyişikliklər edilmiş və yenidən tərtib olunmuş İnvestisiya müqaviləsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı layihəsi hazırlanmış və 2024-cü il 13 mart tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 19 may tarixli 2143 nömrəli Fərmanının 3-cü hissəsinin icrası məqsədilə Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış və təsdiq edilmiş normativ hüquqi aktlar:

“Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 27 iyun tarixli 3-15/3-1-4/2024 nömrəli Qərarı;

“Elektrik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 29 may tarixli 3-15/3-1-1/2024 nömrəli Qərarı;

“Elektrik qurğularının texniki istismar Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 12 iyun tarixli 3-15/3-1-2/2024 nömrəli Qərarı;

“Elektrik enerjisinin istehlakı ilə bağlı texniki tələblər”in təsdiq edilməsi haqqında Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 20 iyun tarixli 3-15/3-1-3/2024 nömrəli Qərarı.

Sözügedən Fərmanın 2.3-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə hazırlanmış “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Elektrik və istilik qurğularının texniki istismar Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2019-cu il 30 dekabr tarixli 520 nömrəli, “Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2020-ci il 11 fevral tarixli 40 nömrəli və “Elektrik və istilik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2020-ci il 11 fevral tarixli 41 nömrəli qərarlarının ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılıqla olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 19 may tarixli 2143 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 1 iyun tarixli 450s nömrəli Sərəncamının icrası məqsədilə Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş və Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş normativ hüquqi aktlar:

3.1-ci bəndin icrası məqsədilə **“Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri və həmin ərazilərdə təsərrüfat işlərinin aparılmasına dair tələblər”in təsdiq edilməsi haqqında** Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 16 may tarixli 261 nömrəli Qərarı;

3.2-ci bəndin icrası məqsədilə **“Sərbəst olmayan istehlakçıya elektrik enerjisinin verilməsinin dayandırılmasına əsas verən müddətin müəyyən edilməsi haqqında**” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 5 mart tarixli 115 nömrəli Qərarı;

3.3-cü bəndin icrası məqsədilə **“Elektrik şəbəkəsinə dair Qaydalar”ın təsdiq edilməsi haqqında** Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 25 iyun tarixli 315 nömrəli Qərarı;

3.4-cü bəndin icrası məqsədilə **“Sərbəst istehlakçılar üçün illik elektrik enerjisi sərfiyyatının həddinin müəyyən edilməsi haqqında**” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 1 fevral tarixli 64 nömrəli Qərarı;

3.5-ci bəndin icrası məqsədilə **“Elektrik gücü çatmadıqda, sistemin dayanıqlılığını təmin etmək üçün elektrik enerjisinin təminatına məhdudiyətlər tətbiq edilməyən istehlakçıların siyahısı”nın təsdiq edilməsi haqqında** Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 2 may tarixli 242 nömrəli Qərarı;

3.6-cı bəndin icrası məqsədilə **“Qapalı paylayıcı şəbəkələrin fəaliyyət Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında** Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 25 iyun tarixli 314 nömrəli Qərarı;

3.7-ci bəndin icrası məqsədilə **"Mühafizəsi təmin edilən mühüm əhəmiyyətli elektroenergetika obyektlərinin Siyahısı"nın** təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 26 yanvar tarixli 47 nömrəli Qərarı.

"Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 24 oktyabr tarixli 1006-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 dekabr tarixli 2372 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 13 dekabr tarixli 943s nömrəli Sərəncamının 2.2-ci bəndinin icrası məqsədilə **"Enerji balansının hazırlanması, təsdiq edilməsi və icrasına nəzarət Qaydası"nın** təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsini və digər aidiyyəti sənədlər hazırlanmışdır. Aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmış layihə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Layihə əsasında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 1 may tarixli 233 nömrəli Qərarı qəbul edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 6 sentyabr tarixli 759s nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azəristiliktəchizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması, gəlir və xərclərinin optimallaşdırılması, istilik və isti su təchizatı xidmətlərinin sayğaclaşdırılması, istilik təchizatı sistemlərinin bərpası və dayanıqlı istismarının təmin edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı"nın 3.5-ci bəndinin icrası məqsədilə "İstilik təchizatı xidmətləri ilə bağlı tariflərin müəyyənləşməsi üzrə Tarif Metodologiyası"nın layihəsi hazırlanmış və Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Müvafiq Tədbirlər Planının 3.6-cı bəndinin icrası məqsədilə "Azəristiliktəchizat" ASC tərəfindən qeyri-əhali qrupuna aid olan istehlakçılara göstərilən istilik təchizatı xidmətlərinin dövlət tənzimlənməsindən çıxarılması ilə bağlı "Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 28 sentyabr tarixli 178 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş **"Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin, xidmətlərin) Siyahısı"**nda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi hazırlanmışdır. Aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmış layihə Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Müvafiq layihə əsasında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 3 aprel tarixli 197 nömrəli Qərarı təsdiq edilmişdir.

Hesabat dövrü ərzində bərpa olunan enerji sahəsinin inkişafı ilə bağlı hədəflər və görülmə işlərə uyğun olaraq "Azərbaycan Respublikasında ixrac-idخال əməliyyatları üzrə gömrük rüsumlarının dərəcələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 22 aprel tarixli 91 nömrəli qərarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi hazırlanmış və aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur. Qərar layihəsi Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin təsdiqedicisi sənədləri əsasında gömrük rüsumlarından azad olunmaqla idخال edilən bərpa olunan enerji və ondan səmərəli istifadə edilməsi sahəsində tətbiq olunan qurğuların, onların istehsalı üçün avadanlıqların hissə və ləvazimatlarının xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası (XİFMN) üzrə Siyahısı"na müvafiq yeni sətirlərin və mal mövqelərinin əlavə edilməsi, ölkədə növbəti 3 il ərzində bərpa olunan enerji texnologiyalarının qiymətlərinin daha münasib olması, bu sahəyə xarici investisiyanın, eləcə də özəl investisiyanın cəlb edilməsi məqsədilə hazırlanmışdır. Layihə əsasında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 6 noyabr tarixində 476 nömrəli Qərarı qəbul olunmuşdur.

"Enerji balansının hazırlanması, təsdiq edilməsi və icrasına nəzarət Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 1 may tarixli 233 nömrəli Qərarının 2.1-ci bəndinin icrası məqsədilə Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 29 dekabr tarixli 3-15/3-1-5/2024 nömrəli Qərarı ilə **"Enerji balansının tərtib edilməsi üçün energetika subyektlərindən alınan məlumatlara dair hesabat formaları və metodoloji izahlar"** təsdiq edilmişdir.

Qeyd edilən Qərarın 2.2-ci bəndinin icrası ilə əlaqədar hər il enerji balansının layihəsinin tərtib edilməsi və icrasına nəzarət məqsədilə Azərbaycan Respublikası energetika nazirinin 2024-cü il 6 iyun tarixli 3-15/3-2-317/2024 nömrəli Əmri ilə Energetika Nazirliyinin və digər aidiyyəti təşkilatların mütəxəssislərindən ibarət daimi fəaliyyət göstərən İşçi qrupu yaradılmışdır.

Közərmə lampalarının istehsalı, satışı və idxalının qadağan edilməsini ehtiva edən “Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Qanununun layihəsi, habelə bu tələbi pozan şəxslərə müvafiq cərimələrin tətbiqini nəzərdə tutan “Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun layihəsi hazırlanmış və Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 9 iyul tarixli 359-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 1433 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 31 avqust tarixli 529s nömrəli Sərəncamının 3.6-cı bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış “Binaların enerji effektivliyi üzrə pasportlaşdırılması Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti Qərarının layihəsi, eləcə də onunla əlaqəli hazırlanmış digər sənədlər Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının 29.02.2024-cü il tarixli 1-1-2/2-117/2024 nömrəli arayışında qeyd olunan rəy və təkliflər əsasında təkmilləşdirilmiş, rəy və təkliflərin bildirilməsi üçün aidiyyəti qurumlara təqdim edilmişdir.

Enerji Effektivliyi İnformasiya Sistemi elektron portalının tətbiqi ilə bağlı hazırlanmış və aidiyyəti qurumların rəy və təklifləri əsasında təkmilləşdirilmiş “Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Qanununun layihəsi və onunla əlaqəli digər sənədlər vizalanması üçün aidiyyəti qurumlara təqdim edilmişdir.

“Mlli standartlaşdırma sisteminin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılmasına dair 2023-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın Tədbirlər Planının 8.1.3-cü tədbirinin icrası ilə əlaqədar texniki rəqlamentlərin təsdiq edilməsi haqqında aşağıdakı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihələri hazırlanaraq rəy və təkliflərin alınması üçün aidiyyəti qurumlara təqdim edilmişdir:

- “Soyuducu avadanlıqlara ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”in və “Soyuducu avadanlıqların enerji etiketlənməsinə dair texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi;
- “Məişət paltaryuyan və qurutma funksiyalı paltaryuyan maşınlara ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”in və “Məişət paltaryuyan və qurutma funksiyalı paltaryuyan maşınların enerji etiketlənməsinə dair texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi;
- “Kondisionerlər və sərınkeşlərə ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”in və “Kondisionerlər enerji etiketlənməsinə dair texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi;
- “İşıq mənbələri və müstəqil idarəetmə qurğularına ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”in və “İşıq mənbələrinin enerji etiketlənməsinə dair texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi;
- “Məişət sobaları, plitələr və aspiratorlara ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”in və “Məişət sobaları və aspiratorların enerji etiketlənməsinə dair texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin

Qərarı layihəsi:

- “Tozsoranlara ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi;
- “Yanacaq kimi istifadə üçün mayeləşdirilmiş karbohidrogen qazlarına dair tələblər haqqında texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi;
- “Qaz yanacağı ilə işləyən qurğuların təhlükəsizliyi haqqında texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi;
- “Avtomobil və aviasiya benzinləri, dizel, gəmi və reaktiv mühərrik yanacaqları və mazuta dair tələblər haqqında texniki rəqlament”in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi.

Dövlət proqramlarının icrası üzrə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın Tədbirlər Planının icrası üzrə:

5.2.1-ci fəaliyyət istiqamətinin 6-cı “Energetika sahəsində tənzimləyici mühitin formalaşdırılması, iqtisadi əsaslara, xərc və gəlirlərə istinad edən tarif metodologiyasının təkmilləşdirilməsi” tədbirinin 2024-cü il üzrə “Xərcləri əks etdirən tariflərin tətbiqi üzrə təkliflərin verilməsi” indikatorunun icrası məqsədilə hazırlanmış 2025-ci il üzrə metodoloji qaydada aparılan tarif hesablamaları (simulyasiyası) ilə bağlı hesabatlar və arayış Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinə tədbirin icrasının nəzərə alınması tapşırılmış və Mərkəz tərəfindən sözügedən tədbirin hədəflənmiş indikatorları üzrə 2024-cü ilin ilk 6 ayında ümumi icrası 100% qiymətləndirilmişdir.

5.2.3-cü fəaliyyət istiqamətinin 1-ci və 5-ci yarımbəndlərinin icrasını təmin etmək məqsədilə “Bərpa olunan enerji mənbələrinin şəbəkəyə inteqrasiyasının təmin edilməsi məqsədilə ötürücü şəbəkənin gücləndirilməsi, Hacıqabul rayonunda 500/330 kV-luq Navahı yarımstansiyasının və enerji sistemi ilə əlaqələndirilməsi üçün elektrik verilişi xətlərinin tikintisi və "Masdar" şirkəti tərəfindən həyata keçiriləcək 1 QVt gücündə günəş və külək elektrik stansiyalarının ötürücü şəbəkəyə qoşulması ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında” Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 30 iyul tarixli 420s nömrəli Sərəncamı təsdiq edilmişdir.

5.2.3-cü fəaliyyət istiqamətinin 3-cü - bioenerji və geotermal enerjiden istifadə imkanlarının genişləndirilməsi tədbiri üzrə: Energetika Nazirliyinin 2022-ci il 11 oktyabr tarixli F-101 Əmri ilə aidiyyəti dövlət qurumlarının iştirakı ilə “Bioenerjiden istifadə imkanlarının genişləndirilməsi” üzrə İşçi qrup yaradılmışdır. Bioenerjiden istifadə imkanlarının genişləndirilməsi və bu istiqamətdə pilot layihələrin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə məsləhətçi şirkət cəlb edilmişdir. Hazırlanmış texniki tapşırıq sənədinə uyğun olaraq “Yaşıl Enerji Zonalarında (Qarabağ, Şərqi Zəngəzur və Naxçıvan iqtisadi rayonlarında bioenerji potensialının qiymətləndirilməsinə dair hesabat” və “Ölkə üzrə bioenerji potensialının qiymətləndirilməsi və həmin potensialdan istifadə etməklə səmərəli hesab olunan layihə istiqamətlərinin müəyyən edilməsinə dair hesabat” sənədlərinin hazırlanması nəzərdə tutulmuş və məsləhətçi şirkət tərəfindən 2024-cü il 5 iyun tarixli məktubla təqdim edilmişdir. Sözügedən hesabatlar Energetika Nazirliyinin 21 may 2024-cü il tarixli məktubu ilə müvafiq qurumlara göndərilmiş və təqdim olunan rəy və təkliflər əsasında təkmilləşdirilmişdir.

“Geotermal enerjiden istifadə imkanlarının genişləndirilməsi” tədbiri üzrə hazırlanmış texniki tapşırıq sənədi əsasında Dünya Bankı tərəfindən 2023-cü ildə açıq tender elan olunmuş və tenderin nəticəsinə əsasən “JRG Energy” şirkəti qalib olmuşdur. Layihənin icra qrafikinə uyğun olaraq yekun hesabatın hazırlanması məqsədilə 2024-cü ilin 11 dekabr tarixində məsləhətçi şirkətin nümayəndələri ilə görüş keçirilmişdir. Layihənin icrası istiqamətində işlər davam etdirilir.

5.2.3-cü fəaliyyət istiqamətinin 4-cü yarım bəndinin icrası məqsədilə “Bərpa olunan enerji mənbələri üzrə informasiya sisteminin yaradılması və potensial ərazilərə dair ölçü müşahidə işlərinin təşkil edilməsi üçün podratçı şirkətlə imzalanmış satınalma müqaviləsinə əsasən ölçü-müşahidə stansiyasının qurulması üçün seçilmiş ərazinin koordinatları müəyyən olunaraq minadan təmizlənməsi üçün Minatəmizləmə Agentliyinə məktub ünvanlanmışdır. Podratçı şirkət tərəfindən Laçın rayonunda 100 metrlik ölçü-müşahidə qurğusu quraşdırılmış və 1 il ərzində ölçü-müşahidə işləri davam etdiriləcəkdir.

5.2.5-ci fəaliyyət istiqamətinin 5-ci “Elektromobillik üzrə Milli Planın hazırlanması”: Energetika Nazirliyi tərəfindən Elektromobillik üzrə Milli Planın hazırlanması üçün İşçi Qrup yaradılmış və Milli Planın hazırlanmasına məsləhətçi şirkət seçilmişdir. Hazırda Elektromobillik üzrə Milli Plan aidiyyəti qurumların rəy və təklifləri əsasında təkmilləşdirilir. Bu baxımdan, yekun layihə “Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nda qeyd olunan müştərək icraçılarla razılaşırdıqdan sonra Nazirlər Kabinetinə təqdim ediləcəkdir.

5.2.6-cı fəaliyyət istiqamətinin 1-ci “İqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində və ev təsərrüfatlarında enerji səmərəliliyinin təmin edilməsi” tədbirinin icrası məqsədilə 2023-cü ilin dekabr ayında cəlb edilmiş məsləhətçi tərəfindən ilkin hesabat təqdim edilmiş, ölkənin son enerji istehlakının təhlili aparılaraq, ən yüksək enerji istehlakı olan müəssisələrin, habelə qeyri-yaşayış binalarının uzun siyahıları tərtib edilərək həmin subyektlərə təqdim edilmiş sorğu (enerji auditı forması) əsasında enerji auditı keçiriləcək obyektlər seçilmişdir.

23.09-15.10.2024-cü il tarixlərində 7 subyektə (Gilan Seramik, Avrora Grup, Arkoz Qazax Sement Zavodu, AzRose MMC, Holiday Inn, Baku Medical Plaza-Mərkəz filialı, ABB ASC) enerji auditləri baş tutmuşdur. Layihə çərçivəsində ev təsərrüfatlarında enerji effektivliyi potensialını müəyyən etmək üçün məsləhətçi tərəfindən 9 və 5 mərtəbəli “Leninqrad” layihəli yaşayış binalarında, həmçinin 2 yeni çoxmənzilli binada və 1 fərdi evdə ilkin enerji auditləri aparılmışdır.

15.11.2024-cü il və 10.12.2024-cü il tarixlərində məsləhətçi tərəfindən müvafiq olaraq aralıq və yekun hesabatlar təqdim olunmuşdur. Yekun hesabatda müvafiq sektorlarda aparılmış enerji auditləri nəticəsində müəyyən edilmiş enerjiyə qənaət potensialı və ona nail olunması üçün tədbirlər təklif edilmişdir. 18.12.2024-cü il tarixində İnterContinental otelində aidiyyəti dövlət və özəl qurumların iştirakı ilə layihənin nəticələrinin təqdimatı keçirilmişdir.

5.2.6-cı fəaliyyət istiqamətinin 3-cü yarım bəndinə əsasən özəl (yaşayış, kommersiya və ofis) və ictimai binalar üçün milli renovasiya proqramının hazırlanması və həyata keçirilməsi, ölkənin enerji istehlakında əsas paya malik olan binalarda enerjiyə qənaətin təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycanda Çevik Texniki Yardım Aləti (AZTAF) çərçivəsində həyata keçirilmiş “Enerji səmərəliliyi və iqlim” texniki yardım layihəsi nəticəsində “Milli Renovasiya Proqramı üzrə Yol Xəritəsi” hazırlanmışdır. Belə ki, sözügedən Yol Xəritəsi “Özəl və ictimai binalar üçün Milli Renovasiya Proqramı”nın hazırlanmasına dəstək məqsədi daşımaqdadır. Layihə çərçivəsində ölkədə enerji səmərəliliyinin müəyyənləşdirilməsi və artırılması yolları istiqamətində ictimai binaların enerji istehlak vəziyyətini təhlil etmək məqsədilə ölkənin müxtəlif bölgələrində yerləşən 10 binada auditlər keçirilmiş, ölkə üzrə kommersiya, ictimai və yaşayış binalarında

enerji istehlak göstəriciləri təhlil edilərək mövcud vəziyyətin yaxşılaşdırılması məqsədilə müxtəlif tədbirlər təklif edilmişdir. Yol Xəritəsinin yekun sənədi məsləhətçi tərəfindən təqdim edilmişdir. Hazırda qeyd edilən Yol Xəritəsi əsasında "Özəl və ictimai binalar üçün Milli Renovasiya Proqramı"nın hazırlanması istiqamətində müvafiq işlər görülməkdədir.

5.2.6-cı fəaliyyət istiqamətinin 4-cü "Enerji səmərəliliyinə dair normativ texniki aktların hazırlanması, monitoring və hesabatlılıq sisteminin tətbiq edilməsi" tədbirinin icrası ilə bağlı Energetika Nazirliyi tərəfindən enerji istehlak edən və ya enerji istehlakına təsir edən məhsullar üzrə enerji etikətlənməsinə və ekoloji dizayn tələblərinə dair texniki rəqlamentlər hazırlanmaqdadır. Hesabat ilində soyuducu avadanlıqlar, kondisionerlər və sərinqeşlər, məişət paltaryuyan və qurutma funksiyalı paltaryuyan maşınlar, işıq mənbələri və müstəqil idarəetmə qurğuları və məişət sobaları, plitələr və aspiratorlara, tozsoranlara dair ekodizayn tələbləri və etikətlənməsinə dair texniki rəqlamentlərin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı layihələri hazırlanmış rəy və təkliflərin alınması üçün aidiyyəti qurumlara göndərilmişdir.

Eyni zamanda, monitoring və hesabatlılıq sisteminin tətbiqi məqsədilə Enerji Effektivliyi İnformasiya Sistemi elektron portalının tətbiqi ilə bağlı normativ hüquqi akt layihələri hazırlanmış və aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmış, eləcə də EEİS-in yaradılması məqsədilə satınalma keçirilmiş və təchizatçı cəlb edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 16 noyabr tarixli 3587 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı"nın Tədbirlər Planı üzrə:

6.4.1-ci bərpa olunan enerji mənbələrinin potensialının ölçülməsi tədbirinin icrası üzrə Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında quraşdırılmış Günəş Monitoring Stansiyalarında potensialın ölçülməsi üzrə müşahidələr davam etdirilir. Laçın və Kəlbəcər rayonlarında külək ölçü müşahidə işlərinin aparılmasına yaxın zamanda başlanılacaqdır.

Hesabat ilinin sentyabr ayının 24-də Kəlbəcər rayonu ərazisində ölçü-müşahidə stansiyasının qurulacağı əraziyə baxış keçirilməsi məqsədilə "BALTECH", Farmel şirkətləri və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin aidiyyəti əməkdaşlarının əraziyə səfəri baş tutmuşdur. "BALTECH" şirkəti tərəfindən ölçü-müşahidə qurğularının quraşdırılacağı yeni ərazilərin koordinatları təqdim olunmuş, müvafiq qurumlarla aidiyyəti üzrə razılaşdırılmışdır. Kəlbəcər rayonunda 3 nöqtədə ölçü-müşahidə işlərinin aparılması nəzərdə tutulur.

6.4.3-cü yarıməndinin icrasının təmin etmək məqsədilə "Qoyuluş gücü 240 MVt olan "Şəfəq" Günəş Elektrik Stansiyasının tikintisi layihəsinin həyata keçirilməsi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında" sərəncam layihəsi Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş və layihə əsasında Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 16 aprel tarixli 197s nömrəli Sərəncamı qəbul edilmişdir.

6.4.15-ci "İqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində enerji səmərəliliyinin təmin edilməsi məqsədilə tədbirlərin təşviqi" tədbirinin icrası üzrə 2024-cü ildə "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Qanunun 16-cı maddəsinə əsasən "Enerji effektivliyi fondunun yaradılması və bundan irəli gələn bir sıra məsələlərin tənzimlənməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 1 mart tarixli 13 nömrəli Fərmanı ilə Enerji Effektivliyi Fondu yaradılmış və "Enerji Effektivliyi Fondunun vəsaitlərinin formalaşdırılması və istifadə Qaydası" təsdiq edilmişdir. Qanunun 15-ci maddəsində enerji səmərəliliyinin təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulan təşviqedici tədbirlər qrant, subsidiya, güzəştli kreditlər və pilot layihələr şəklində tətbiq ediləcək və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə də enerji səmərəliliyinin təmin edilməsinə öz töhfəsini verəcəkdir.

Bununla yanaşı, təşviq tədbirləri çərçivəsində 12.07.2024-cü il tarixində “Laçın rayonunda Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidməti” PHŞ-nin əməkdaşları ilə maarifləndirici görüş baş tutmuşdur. Görüş zamanı Energetika Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən Laçın BTİX-in əməkdaşlarına “yaşıl enerji zonası”nın yaradılması tələblərinin təmin edilməsi və enerji səmərəli binaların layihələndirilməsi üzrə təlim keçirilmişdir.

21.08.2024-cü il tarixli 3-15/3-2-538/2024 nömrəli Əmrlə Enerji auditorlarının attestasiyası üçün test tapşırıqları təsdiq edilmişdir. 30.08.2024-cü il tarixində Energetika Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə “Enerji auditoru” mövzusunda vebinar keçirilmişdir. Vebinarda nazirliyin əməkdaşı tərəfindən enerji auditinin aparılması üçün enerji auditoru ixtisas attestatının əldə edilməsi üzrə müraciət qaydalarına dair ətraflı məlumat verilmiş və mövzu ilə bağlı suallar cavablandırılmışdır.

20.09.2024-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində təsərrüfat subyektlərində enerji auditinin keçirilməsi ixtisas kateqoriyası üzrə enerji auditoru ixtisas attestatının əldə edilməsi məqsədilə attestasiya elan edilmişdir. İmtahan 30.09.2024-cü il tarixində Energetika Nazirliyində keçirilmişdir.

30.09.2024-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində təsərrüfat subyektlərində enerji auditinin keçirilməsi ixtisas kateqoriyası üzrə enerji auditoru ixtisas attestatının əldə edilməsi məqsədilə attestasiya elan edilmişdir. 28.11.2024-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində enerji auditoru ixtisas attestatı əldə etmək istəyənlərə çağırış olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 23 yanvar 2023-cü il tarixli 3721 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Milli standartlaşdırma sisteminin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılmasına dair 2023–2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı” üzrə:

8.2.3. Beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla standartlaşdırma üzrə texniki komitələrin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi:

2023-cü ilin sonunda “Elektroenergetika və bərpa olunan enerji” standartlaşdırılması üzrə Texniki Komitə (AZSTAND/TK 46) yaradılaraq Əsasnaməsi və strukturu təsdiq edilmişdir.

Texniki Komitənin işinin təşkil edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 3 iyun tarixli 294 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Standartlaşdırma üzrə texniki komitələrin yaradılması və fəaliyyətinin təşkili Qaydaları”nın 3.13-cü bəndinə əsasən standartların hazırlanmasını nəzərdə tutan 2024-2025-ci illər üzrə Fəaliyyət Planı təsdiq edilmişdir. İlk mərhələdə Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan 24 dövlət standartının hazırlanması məqsədilə 2024-cü ildə müqavilə imzalanmışdır.

Müqaviləyə əsasən hazırkı dövrdə 7 standartın hazırlanması təmin olunmuşdur:

11. EN IEC 62512:2020 Məişət istifadəsi üçün elektrik paltaryuyan-quruducular - Performansın ölçülməsi üsulları;

2. EN 15218:2022 Kondisionerlər və maye soyutma paketləri buxarla soyudulmuş kondensatorlu və yerləşgənin soyudulması üçün elektrikle idarə olunan kompressorlarla - Şərtlər, təriflər, sınaq şərtləri, sınaq üsulları və tələblər;

3. EN 30-2-1:2015 Qaz ilə işləyən məişət texnikası - 2-1-ci hissə: Enerjiden səmərəli istifadə - Ümumi;

4. EN 12102-1:2022 Elektrik intiqallı kompressorlu kondisionerlər, maye soyutma paketləri, istilik nasosları, texnoloji soyutma qurğuları və hava quruducuları - Səs gücü səviyyəsinin təyini - 1-ci hissə: Kondisionerlər, maye soyutma paketləri,

yerləşgənin isidilməsi və soyudulması üçün istilik nasosları, hava quruducuları və texnoloji soyutma qurğuları;

5. EN 12900:2013 Soyuducu kompressorlar - Qiymətləndirmə şərtləri, dözümlülüklər və istehsalçının performans məlumatlarının təqdimatı;

6. EN 62552-1:2020 Məişət soyuducu avadanlıqlar - Xüsusiyyətlər və sınaq üsulları - 1-ci hissə: Ümumi tələblər;

7. EN 14511-3:2022 Yerləşgənin qızdırılması və soyudulması üçün elektrik intiqallı kompressorlu kondisionerlər, maye soyutma paketləri, istilik nasosları və texnoloji soyutma qurğuları - Hissə 3: Sınaq üsulları.

8.1.3. Texniki tənzimləmənin şamil olunduğu mallara dair texniki rəqlamentlərin qəbulu:

Qeyd olunan yarıməndin icrasının təmin olunması məqsədilə Energetika Nazirliyinin müvafiq əmri ilə “Texniki tənzimləmənin şamil olunduğu mallara dair texniki rəqlamentlərin qəbulu barədə Tədbirlər Planı” təsdiq edilmişdir. Tədbirlər Planına əsasən, hazırkı dövredək aşağıdakı rəqlamentlərin layihələrinin hazırlanması istiqamətində işlər həyata keçirilmiş və hazırlanmış layihələr rəy və təkliflərin alınması üçün aidiyyəti qurumlara təqdim edilmişdir:

1. “Soyuducu avadanlıqlara ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”;
2. “Soyuducu avadanlıqların enerji etikətlənməsinə dair texniki rəqlament”;
3. “Məişət paltaryuyan və qurutma funksiyalı paltaryuyan maşınlara ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”;
4. “Məişət paltaryuyan və qurutma funksiyalı paltaryuyan maşınların enerji etikətlənməsinə dair texniki rəqlament”;
5. “Kondisionerlər və sərinqəşlərə ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”;
6. “Kondisionerlərin enerji etikətlənməsinə dair texniki rəqlament”;
7. “İşiq mənbələri və müstəqil idarəetmə qurğularına ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”;
8. “İşiq mənbələrinin enerji etikətlənməsinə dair texniki rəqlament”;
9. “Məişət sobaları, plitələr və aspiratorlara ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”;
10. “Məişət sobaları və aspiratorların enerji etikətlənməsinə dair texniki rəqlament”;
11. “Tozsoranlara ekodizayn tələblərinə dair texniki rəqlament”.

Qeyd edilənlərlə yanaşı, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq dərkənarı ilə təqdim edilmiş yeni “Təhlükə potensiallı obyektlər, həmçinin təhlükə potensiallı obyektlərdə istismar olunan avadanlıqlara, qurğulara və digər alət və vasitələrə dair müasir tələblərə uyğun ilkin qəbul edilməsi zəruri olan Texniki rəqlamentlərlə bağlı 2024-2025-ci illər üzrə Tədbirlər Planı”na daxil edilmiş aşağıdakı rəqlamentlərin hazırlanması istiqamətində işlər görülmüşdür.

1. “Avtomobil və aviasiya benzinləri, dizel, gəmi və reaktiv mühərrik yanacaqları və mazuta dair tələblər haqqında texniki rəqlament”;

2. “Qaz yanacağı ilə işləyən qurğuların təhlükəsizliyi haqqında texniki rəqlament”;

3. “Yanacaq kimi istifadə üçün mayeləşdirilmiş karbohidrogen qazlarına dair tələblər haqqında” texniki rəqlament” layihələri hazırlanmışdır.

Sözügədən hər üç texniki rəqlamentlərin layihələri, habelə bu rəqlamentlərin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihələri 2024-cü il 25 dekabr tarixli məktubla İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

“Yaşıl Enerji Zonası”

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə mövcud olan yüksək bərpa olunan enerji potensialının istifadəsi və ərazilərin ekoloji cəhətdən təmiz yaşıl enerji ilə təmin edilməsi “Yaşıl Enerji Zonası” Konsepsiyasının əsas məqsədlərindən biridir. Konsepsiyanın tələblərinə əsasən məskunlaşma zamanı çoxmənzilli binalarda, fərdi yaşayış evlərində, ictimai və sosial binalarda yaşıl texnologiyaların, o cümlədən günəş panellərinin quraşdırılması təmin edilməli və enerji səmərəlilik tədbirlərinə riayət edilməlidir. Konsepsiyadan irəli gələn məsələlərin həlli məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 357s nömrəli 21 iyun 2022-ci il tarixli Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində 2022-2026-cı illərdə “yaşıl enerji” zonasının yaradılması üzrə Tədbirlər Planı” təsdiq olunmuşdur. Həmçinin Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 3 avqust 2022-ci il tarixli 459s nömrəli Sərəncamı ilə yaradılmış “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində yaşıl texnologiyaların və enerji səmərəliliyi tələblərinin tətbiqi ilə bağlı əlaqələndirmə və monitorinq üzrə İşçi Qrup”u fəaliyyət göstərir. “2024-cü il üçün işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yaşıl texnologiyaların və enerji səmərəliliyinin tətbiqi üzrə Monitorinqin aparılmasının İcra Qrafiki”nə əsasən monitorinqlər aparılmışdır. Monitorinqlər zamanı şəhər, rayon, kənd və qəsəbələrdə olan çoxmənzilli yaşayış binalarına, fərdi yaşayış evlərinə, ictimai və sosial binalara baxış keçirilmiş və layihələrin “Yaşıl Enerji Zonası” Konsepsiyasının prinsiplərinə uyğunluğu qiymətləndirilmişdir.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə cari dövrdə 550-dən çox fərdi yaşayış evində, ictimai və sosial binalarda ümumi gücü 3000 kVt-dan çox olan günəş panelləri quraşdırılmış və proses məskunlaşma planlarına uyğun davam etdiriləcəkdir. Artıq Laçın rayonunun Zabux kəndində 223, Sus kəndində 59 fərdi yaşayış evinin hər birində 3.3 kVt, Laçın şəhərində 24 fərdi yaşayış evinin hər birində 3-5 kVt, Zəngilan rayonunda yerləşən Konqres Mərkəzində 166 kVt, Füzuli və Laçın şəhərlərində, Zabux və Sus kəndlərində yerləşən məktəb binalarında 20-40 kVt, Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində inzibati binaların üzərində ümumi gücü 325 kVt olan damüstü günəş panelləri quraşdırılmış və şəbəkəyə qoşulma təmin edilmişdir. Qeyd olunanlarla yanaşı, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə “Azərenerji” ASC tərəfindən ümumi gücü 270 MVt olan 32 su elektrik stansiyası istismar olunur və növbəti illərdə kiçik su elektrik stansiyalarının bərpası və quraşdırılması üzrə işlər davam etdiriləcəkdir. Qeyd olunmalıdır ki, hazırda işğaldan azad olunmuş ərazilər tam olaraq yaşıl enerji ilə qidalanır və istehlakdan artıq enerji ölkənin enerji sistemində ötürülür.

Energetika sahəsində beynəlxalq əlaqələr üzrə:

Hökumətlərarası Komissiyalar:

- 5 mart 2024-cü il tarixində Astana şəhərində Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiyanın 20-ci iclası keçirilmişdir. Sonda iclasın yekunlarına dair Protokol imzalanmışdır.

- 10 iyun 2024-cü il tarixində Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Albaniya Respublikası Hökuməti arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın 1-ci iclası keçirilmişdir. İclasda iqtisadiyyat, ticarət və sənaye, energetika, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat, turizm, mədəniyyət, təhsil, səhiyyə və ərzaq təhlükəsizliyi sahələri üzrə əməkdaşlığın inkişafı ilə bağlı müzakirələr aparılmışdır. Yekunda Azərbaycan və Albaniya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın 1-ci iclasının Protokolu imzalanmış və yuxarıda qeyd olunan sahələr üzrə əməkdaşlığı ehtiva edən Fəaliyyət Planı qəbul olunmuşdur.

- 13 iyun 2024-cü il tarixində Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə

Yunanistan Respublikası Hökuməti arasında iqtisadi, sənaye və texnoloji sahələrdə əməkdaşlıq üzrə Birgə Komissiyanın 5-ci iclası keçirilmişdir. İclasda ticarət, sənaye, nəqliyyat, turizm, kənd təsərrüfatı, enerji, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı ilə bağlı müzakirələr aparılmış, ölkəmizdə əlverişli investisiya mühiti, Ələt Azad İqtisadi Zonası, sənaye zonaları və aqroparklarda, həmçinin Transxəzər Beynəlxalq Şərq-Qərb Orta Dəhlizi üzrə əməkdaşlıq imkanları barədə məlumatlar diqqətə çatdırılmışdır. Komissiya çərçivəsində bütün sahələrdə əməkdaşlığın yol xəritəsini müəyyən edən ikiillik Fəaliyyət Planı qəbul edilmişdir.

İşçi qruplar:

- 24 aprel 2024-cü il tarixində Bakı şəhərində Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Macarıstan Hökuməti arasında Enerji üzrə İşçi Qrupunun 4-cü iclası keçirilmiş və iclasın yekunlarına dair Protokol imzalanmışdır.
- 27 aprel 2024-cü il tarixində Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Energetika Nazirliyi arasında Birgə Texniki Komitənin onlayn formatda 3-cü iclası keçirilmiş və Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının energetika naziri şahzadə Əbdül Əziz bin Salman Əl-Səudun ölkəmizə səfəri çərçivəsində 2024- cü ilin 3 may tarixində Texniki Komitənin Protokolu imzalanmışdır.
- 1 may 2024-cü il tarixində Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistan arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi layihəsi üzrə üç ölkənin energetika və iqtisadiyyat nazirlərinin həmsədrliyi ilə Daşkənd şəhərində 2-ci və 6 avqust 2024-cü il tarixində Astana şəhərində 3-cü nazirlər görüşü keçirilmişdir. Həmçinin layihənin icrası üzrə tərəflər arasında yaradılmış Birgə İşçi Qrupunun bugünədək 10 iclası keçirilmişdir.
- 21 may 2024-cü il tarixində Azərbaycan Respublikası ilə Pakistan İslam Respublikası arasında “Enerji üzrə Birgə İşçi Qrupu”n onlayn formatda birinci iclası keçirilmişdir.
- 23 iyul 2024-cü il tarixində onlayn formatda “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə China Energy Engineering Group Co. (CEEC) arasında Operativ Qrup”un birinci iclası, 25 sentyabr tarixində Pekin şəhərində ikinci iclası keçirilmişdir.
- 8 oktyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikası ilə Qırğız Respublikası arasında energetika sahəsində əməkdaşlıq üzrə Birgə İşçi Qrupu”nun ilk iclası onlayn formatda keçirilmişdir.

Beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində imzalanmış sənədlər:

- 24 aprel 2024-cü il tarixində Qırğız Respublikasının Prezidenti Sadır Japarovun ölkəmizə səfəri çərçivəsində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə Qırğız Respublikasının Energetika Nazirliyi arasında energetika sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” imzalanmışdır.
- 1 may 2024-cü il tarixində Daşkənd şəhərində “Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistanın enerji sistemlərinin birləşdirilməsi üzrə Əməkdaşlıq Memorandumu” imzalanmışdır.
- 8 iyun 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə Misir Ərəb Respublikasının Elektrik və Bərpa Olunan Enerji Nazirliyi arasında elektrik və bərpa olunan enerji sahələrində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” imzalanmışdır.
- 3 sentyabr 2024-cü il tarixində Buxarest şəhərində “Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş”ə düzəliş Protokolu imzalanmışdır.
- 26 sentyabr 2024-cü il tarixində Belqrad şəhərində “Azərbaycan

Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə Serbiya Respublikasının Mədəncilik və Energetika Nazirliyi arasında yaşıl enerji sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” imzalanmışdır.

- 13 noyabr 2024-cü il tarixində COP29 çərçivəsində “Azərbaycan Respublikası, Qazaxıstan Respublikası və Özbəkistan Respublikası Hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş”, “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi, Qazaxıstan Respublikasının Energetika Nazirliyi, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Energetika Nazirliyi və Özbəkistan Respublikasının Energetika Nazirliyi arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında İcra Proqramı” və “Azərbaycan Respublikasının, Qazaxıstan Respublikasının, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının və Özbəkistan Respublikasının müvafiq şirkətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” (Qazaxıstan imzalamamışdır) imzalanmışdır.

- 13 noyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Energetika Nazirliyi arasında Enerji Əməkdaşlığı Yol Xəritəsi” imzalanmışdır.

- 13 noyabr 2024-cü il tarixində COP29 Sədriyi və Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin (IAEA) birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən “Aşağı Karbon Texnologiyalarının, o cümlədən Nüvə Enerjisinin Maliyyələşdirilməsi” tədbirində Energetika Nazirliyi və IAEA arasında Paris Sazişi kontekstində enerji planlaşdırılması sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” imzalanmışdır. Anlaşma Memorandumunu energetika naziri Pərviz Şahbazov və IAEA-nın baş direktoru Rafael Mariano Grossi imzalamışdır.

- 14 noyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikasında 160 MVt-lıq günəş enerjisi layihəsi üzrə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi, China Energy Overseas Investment Co., Ltd. və SOCAR Green Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti arasında İcra Müqaviləsi” imzalamışdır.

- 14 noyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və China Energy Overseas Investment Co. Ltd arasında Azərbaycanda bərpa olunan enerji sahəsində əməkdaşlıq üzrə Anlaşma Memorandumu” imzalamışdır.

- 14 noyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və China Datang Corporation Limited arasında Azərbaycan Respublikasında bərpa olunan enerji layihələrinin inkişafına dair Anlaşma Memorandumu” imzalamışdır.

- 18 noyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə TBEA Co., Ltd. arasında Anlaşma Memorandumu” imzalamışdır.

- 18 noyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə PowerChina Resources Limited arasında Azərbaycan Respublikasında bərpa olunan enerji layihələrinin inkişafına dair Anlaşma Memorandumu” imzalamışdır.

- 20 noyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi, China Southern Power Grid International (Hong Kong) Co.,Ltd və Powerchina Huadong Engineering Corporation Limited arasında enerji saxlanması sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu” imzalamışdır.

Digər tədbirlər:

- 1 mart 2024-cü il tarixində Bakı şəhərində Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu iclası və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclası keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin açılış 4 sessiyasında çıxış etdiyi tədbirdə Albaniyanın Baş naziri, Azərbaycan, Türkiyə, İtaliya, ABŞ, Böyük Britaniya, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Gürcüstan, Macarıstan, Rumıniya, Bolqarıstan, Yunanıstan, Albaniya, Moldova, Serbiya, Ukrayna, Xorvatiya, Qazaxıstan,

Slovakiya, Sloveniya, Türkmənistan və Özbəkistanın nazir, nazir müavinləri və müxtəlif dövlət qurumlarının yüksək səviyyəli təmsilçiləri, o cümlədən Avropa İttifaqı Komissiyasının enerji məsələləri üzrə komissarı xanım Kadri Simson, həmçinin layihədə iştirak edən şirkətlərin, beynəlxalq maliyyə qurumlarının nümayəndələri iştirak etmişdir. Tədbir çərçivəsində bir sıra görüşlər baş tutmuşdur. Tədbirin sonunda Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasının həmsədrləri Azərbaycan Respublikasının energetika naziri Pərviz Şahbazov və Enerji məsələləri üzrə Avropa Komissarı Kadri Simson mətbuat üçün bəyanat vermişlər.

- 1 mart 2024-cü il tarixində Bakı şəhərində "Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniya Hökumətləri arasında imzalanmış yaşıl enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" in icrası üzrə nazirlərin 6-cı, 15 may tarixində Tbilisi şəhərində 7-ci, 3 sentyabr tarixində Buxarestdə 8-ci və 12 noyabr tarixində (COP29 çərçivəsində) 9-cu iclası keçirilmişdir.

- 3-5 iyun 2024-cü il tarixlərində Bakı Enerji Həftəsi baş tutmuşdur. Tədbir çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirilmişdir.

- 10-11 iyul 2024-cü il tarixlərində Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Enerji Təhlükəsizliyi və Xalis Sıfır İdarəsi və Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Bakı şəhərində təmiz enerjiyə keçid sahəsində təlim keçirilmişdir.

COP29 tədbirləri:

- BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına hazırlıq (COP29) məqsədilə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi tərəfindən tədbirlər görülmüşdür. Hazırlıq işlərinin kompleks şəkildə aparılması məqsədilə Nazirlik daxilində COP29 Qərargahı yaradılmışdır. Qərargah tərəfindən enerji ilə əlaqəli tədbirlərin təşkili, enerji təşəbbüslərinin hazırlanması, tərəfdaşlarla müqavilələrin imzalanması və ikitərəfli görüşlərin keçirilməsi, həmçinin digər dövlət qurumları və xarici tərəfdaşlar tərəfindən təşkil edilmiş tədbirlərdə iştirakın təmin olunması üzrə əlaqələndirmə işləri həyata keçirilmişdir.

- Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi tərəfindən COP29 tədbirinə hazırlıq məqsədilə 2024-cü ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində beynəlxalq tərəfdaşlarla (dövlət, təşkilat, şirkət və s.) ümumilikdə 120-dən çox görüş keçirilmişdir. Görüşlər zamanı COP29 Fəaliyyət Gündəliyinin enerji təşəbbüslərinin hazırlanması və COP29 çərçivəsində təşkil olunacaq enerji sahəsi üzrə yan tədbirlərə hazırlıq məsələləri müzakirə olunmuşdur.

- COP29 çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin təşkilatçısı olduğu 22 tədbir təşkil edilmişdir. Energetika Nazirliyi 60-dan çox beynəlxalq səviyyəli tədbirdə iştirak etmişdir. Həmçinin Nazirliyin rəhbər şəxsləri tərəfindən 35 ikitərəfli görüş keçirilmişdir.

- COP29 Fəaliyyət Gündəliyinə salınması üçün Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi tərəfindən təqdim ediləcək üç təşəbbüsün mətni, konsepsiyaları və digər izahedici sənədləri hazırlanarkən beynəlxalq tərəfdaşlar (IEA, IRENA, UNECE, UNIDO və s.) ilə əməkdaşlıq edilmiş və ölkələrin rəyləri nəzərə alınmaqla yekun sənədlər oktyabr ayında ictimaiyyətə elan edilmişdir:

- ✓ "COP29 Qlobal Enerji Saxlama və Şəbəkələr Vədi";
- ✓ "COP29 Yaşıl Enerji Vədi: Yaşıl Enerji Zonaları və Dəhlizləri";
- ✓ "COP29 Hidrogen Bəyannaməsi".

- 11 oktyabr 2024-cü il tarixində Bakıda keçirilmiş Pre-COP29 tədbiri çərçivəsində Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyi (IRENA) ilə birgə yan tədbir təşkil edilmişdir. Tədbir zamanı bərpa olunan enerji mənbələrinin inkişafı və enerji

səmərəliliyinin artırılmasına dair IRENA-nın hesabatı təqdim edilmişdir.

- 12 noyabr 2024-cü il tarixində COP28, COP29 Prezidentlikləri və Avropa Komissiyasının birgə təşkilatçılığı ilə “Bərpa Olunan Enerji Mənbələrinin Üçqat və Enerji Səmərəliliyinin İkiqat Artırılması üzrə Nazirlər Dialoqu” keçirilmişdir. Sözügedən tədbirdə dünyanın 40-dan çox ölkə və beynəlxalq təşkilatından nazirlər, dövlət katibləri, baş direktorlar və digər yüksək səviyyəli nümayəndələr iştirak etmişdir.

- 12 noyabr 2024-cü il tarixində “Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniya arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş”in icrası məqsədilə 9-cu Nazirlər/Rəhbər Komitənin iclası keçirilmişdir. Tədbirdə Azərbaycan, Rumıniya, Gürcüstan, Macarıstan və Bolqarıstanın enerji üzrə nazirlikləri, Avropa Komissiyası, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB), Avropa İnvestisiya Bankı (AİB), “Wind Europe” və “CESI” şirkətinin rəsmiləri, həmçinin ötürücü sistem operatorlarının nümayəndələri iştirak etmişdir.

- 13 noyabr 2024-cü il tarixində Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi və Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin (IAEA) sədrliyi ilə “Aşağı Karbon Texnologiyalarının, o cümlədən Nüvə Enerjisinin Maliyyələşdirilməsi” mövzusunda 3 yüksək səviyyəli tədbir təşkil edilmişdir.

- 15 noyabr 2024-cü il tarixində Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyi (IRENA) ilə birgə “Mərkəzi Asiya üçün Enerji Keçidi üzrə İnvestisiya Forumu” təşkil olunmuşdur. Tədbirdə Mərkəzi Asiya regionundan energetika nazirləri və beynəlxalq maliyyə institutlarının yüksək səviyyəli nümayəndələri iştirak etmişdir.

- 15 noyabr 2024-cü il tarixində keçirilmiş “COP29-un enerji təşəbbüsləri üzrə Nazirlər Görüşü”ndə COP29-un üç enerji təşəbbüsü rəsmi olaraq təqdim edilmişdir. “COP29 Qlobal Enerji Saxlama və Şəbəkələr Vədi”ni ümumilikdə 55 ölkə, “COP29 Yaşıl Enerji Vədi: Yaşıl Enerji Zonaları və Dəhlizləri”ni ümumilikdə 42 ölkə, “COP29 Hidrogen Bəyannaməsi”ni ümumilikdə 51 ölkə dəstəkləmişdir.

- 15 noyabr 2024-cü il tarixində Azərbaycan Pavilyonunda BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatı (UNIDO) və İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) ilə birgə “UNIDO-İƏT Təmiz Enerji Mərkəzinin təqdimat tədbiri (Soft Launch)” keçirilmişdir. Tədbirdə UNIDO, İƏT, beynəlxalq maliyyə institutlarının təmsilçiləri, eləcə də Mərkəzi Asiya regionundan nazir və nazir müavinləri iştirak etmişdir.

- 15 noyabr 2024-cü il tarixində IRENA ilə birgə “Xalis Sıfır üçün Təchizatçı Qurumların Alyansının (UNEZA)” baş icraçı direktorlarının Dəyirmi Masası təşkil edilmişdir. Tədbirin açılışında energetika nazirinin müavini və IRENA-nın baş katibi çıxış etmişdir. Tədbir UNEZA-ya üzv olan təchizatçı qurumların nümayəndələrinin çıxışları ilə davam etmişdir.

- 15 noyabr 2024-cü il tarixində Azərbaycan Pavilyonunda Qaz İxrac edən Ölkələr Forumu (GECF) ilə birgə “Dayanıqlı İnkişaf üçün Təbii Qaz” mövzusunda Panel Müzakirəsi təşkil olunmuşdur. Tədbirdə Azərbaycan energetika nazirinin müavini, eləcə də Misir, BƏƏ, Əlcəzair, Seneqal və digər ölkələrin nümayəndələri iştirak etmişdir.

- 15 noyabr 2024-cü il tarixində UNFCCC pavilyonunda Qlobal Enerji Əlaqələndirməsinin İnkişafı və Əməkdaşlıq Təşkilatı (GEIDCO) ilə birgə “Qlobal İqlim Fəaliyyətini Etibarlı Bərpa Olunan Enerji Vasitəsilə Sürətləndirmək” mövzusunda tematik tədbir təşkil edilmişdir. Tədbirin açılışında energetika nazirinin müavini və GEIDCO-nun prezidenti çıxış etmişdir. Tədbirdə, həmçinin Çin Xalq Respublikasının, eləcə də UNFCCC, UNESCAP, UNECE, UNEP, IRENA, WMO və digər təşkilatların təmsilçiləri iştirak etmişdir.

- 15 noyabr 2024-cü il tarixində SOCAR və Atlantik Şurasının Qlobal Enerji

Mərkəzi ilə birgə “Enerji keçid məqsədlərinə nail olmaq üçün infrastrukturun qurulması” mövzusunda tədbir təşkil edilmişdir. Tədbirdə dayanıqlı və şaxələndirilmiş enerji infrastrukturalarının qurulmasının Azərbaycan üçün strateji əhəmiyyətindən danışılmışdır.

- 16 noyabr 2024-cü il tarixində “Sənaye Dekarbonizasiya Alyansının (AFID)” yüksək səviyyəli Dialoqu keçirilmişdir. Tədbirin açılışında energetika nazirinin müavini və IRENA-nın baş katibi çıxış etmişdir. Tədbir AFID-ə üzv olan ölkələrin təchizatçı qurumların nümayəndələrinin çıxışları ilə davam etmişdir.

- 18 noyabr 2024-cü il tarixində Azərbaycan Pavilyonunda Beynəlxalq Enerji Agentliyi (IEA) ilə birgə təşkil olunmuş tədbirdə energetika nazirinin müavini iştirak etmişdir. Tədbir zamanı “Azərbaycanda Enerji Səmərəliliyi Siyasəti üzrə Yol Xəritəsi”nin təqdimatı olmuşdur.

Energetika Nazirliyi tərəfindən verilən icazələr üzrə

Sahibkarlıq fəaliyyətinə icazələrin verilməsində şəffaflığın artırılması, onların verilmə prosesinin asanlaşdırılması məqsədilə qanunvericiliyə əsasən, müvafiq icazələrin alınması üçün Energetika Nazirliyi tərəfindən sənədlərin qəbulu və onların verilməsi 2018-ci ilin fevral ayından 5 sayılı Bakı “ASAN xidmət” mərkəzi, 2023-cü ilin sentyabr ayından 7 sayılı Bakı “ASAN Xidmət”, həmçinin 2023-cü ilin yanvar ayından “Bakı KOB evi” vasitəsilə həyata keçirilir.

2024-cü il ərzində Energetika Nazirliyi tərəfindən ümumilikdə 194 icazə verilmişdir. Ondan “İxrac nəzarəti haqqında” AR Qanununa əsasən ixrac nəzarətinə düşən malların (işlərin, xidmətlərin, əqli fəaliyyətin nəticələrinin) ixracı, idxalı və tranziti ilə bağlı 187 (142 idxal, 13 ixrac, 32 tranzit olmaqla), mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsi ilə bağlı 2, ixrac məqsədli neft-qaz fəaliyyətinə xüsusi iqtisadi rejimin tətbiqi ilə bağlı 1, elektrik enerjisinin istehsalı ilə bağlı 3, elektrik enerjisinin ixrac və idxalı ilə bağlı 1 icazə verilmişdir. Hesabat dövrü ərzində bütün icazənin verilməsi 7 sayılı Bakı "ASAN xidmət" mərkəzi vasitəsilə həyata keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 22.04.1998-ci il tarixli 91 nömrəli Qərarının 4.30-cu bəndinə və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 164.1.52-ci maddəsinə əsasən, SOCAR-ın Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun modernizasiya və yenidənqurma layihəsi çərçivəsində aparılan təmir və tikinti işləri üçün ölkəyə gətirilən avadanlıqların və materialların gömrük idxal rüsumuna cəlb olunmaması və iri neft emalı zavodlarının (xam neft üzrə illik emal gücü 3 milyon tondan az olmayan) yenidən qurulması layihələri çərçivəsində “İdxal olunan mallar üzrə gömrük rüsumundan və ƏDV-dən azadolma” üzrə 2024-cü ildə 304 təsdiqedicisi sənəd verilmişdir.

İnzibati xəta haqqında işlərə baxılması üzrə

Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 279-cu, 281-ci və 282-ci maddələri üzrə Agentlik tərəfindən ümumilikdə 384 inzibati xəta haqqında işə baxılmış, onlardan 377 iş üzrə inzibati tənbehvermə haqqında qərar, 7 iş üzrə inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi barədə qərar qəbul edilmiş, 1 iş isə baxılması üçün məhkəməyə göndərilmişdir.

Nazirlik tərəfindən 122 iş üzrə məhkəmələrdə üçüncü şəxs və ya cavabdeh qismində mütəxəssislərin iştirakı təmin edilmiş və məhkəmələr tərəfindən tələb olunduğu hallarda yazılı mütəxəssis rəyləri verilmişdir.

Nazirlik tərəfindən aparılmış araşdırmalar nəticəsində ümumilikdə 4 obyektin elektrik qurğu və avadanlıqları Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə

Qaydaları”nın, 4 obyektin qaz qurğularının isə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qazdan istifadə Qaydaları”nın tələbləri pozulmaqla texniki sənədləşdirmə aparılmadan elektrik və qazpaylayıcı şəbəkələrinə qoşulduğu aşkar edilmiş, müvafiq tədbirlər görülməklə nöqsanların aradan qaldırılması təmin olunmuşdur.

Enerji səmərəliliyinin təmin edilməsi üzrə

Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 8 dekabr tarixli 436 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Enerji idarəçisinə (menecerinə) dair tələblər, habelə onların attestasiyadan keçirilməsi Qaydası”na əsasən, dövlət və özəl sektorda fəaliyyət göstərən və Qanunun 8.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş meyarlara uyğun gələn təsərrüfat subyektlərində və qeyri-yaşayış binalarında qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq enerji idarəçisinin təyin edilməsi ilə bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsinə dair aidiyyəti dövlət qurumlarına və dövlət mülkiyyətində olan və paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərə müraciətlər ünvanlanmış, eyni zamanda nazirliyin rəsmi veb-saytında çağırış edilmişdir. Bununla əlaqədar, hesabat ilində nazirliyin aidiyyəti nümayəndəsinin iştirakı ilə “AzerGold” QSC-də və İqtisadiyyat Nazirliyinin inzibati binasında enerji idarəçilərinin attestasiyası keçirilmiş və enerji idarəçiləri təyin edilmişdir.

Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 8 dekabr tarixli 434 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Enerji auditinin həyata keçirilməsi üçün ixtisas attestatının forması, verilməsi qaydası, onun qüvvədəolma müddətinin dayandırılması və ləğv edilməsi, eləcə də enerji auditorlarının və enerji audit üzrə təşkilatların reyestrinin aparılması və onların fəaliyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası”nın icrası məqsədilə təsərrüfat subyektləri və binalar (qurğular) üzrə enerji auditorlarının attestasiyası üçün test tapşırıqları Energetika Nazirliyinin 2024-cü il 21 avqust tarixli 3-15/3-2-538/2024 nömrəli Əmrilə təsdiq edilmişdir. Həmçinin Nazirlik tərəfindən təsərrüfat subyektlərində və binalarda (qurğularda) enerji auditoru ixtisas attestatını əldə etmək istəyənlərə nazirliyin rəsmi veb-saytında çağırış edilmişdir. Bununla yanaşı, 21.08.2024-cü il tarixində Nazirliyin rəsmi veb saytının “Enerji audit” bölməsində “Enerji auditorunun ixtisas attestatının əldə etmək üçün Bələdçi”, habelə “Binalarda enerji auditinin keçirilməsi məqsədilə ixtisas attestatının əldə edilməsi” və “Təsərrüfat subyektlərində enerji auditinin keçirilməsi məqsədilə ixtisas attestatının əldə edilməsi” üçün Attestasiya proqramları yenilənmişdir. İxtisas attestatını əldə etmək istəyən namizədlərin bu sahə üzrə maariflənməsinin təmin edilməsi məqsədilə 30.08.2024-cü il tarixində “Enerji auditoru” mövzusunda keçirilmiş vebinarda enerji auditinin aparılması üçün enerji auditoru ixtisas attestatının əldə edilməsi üzrə müraciət qaydalarına dair ətraflı məlumat verilmiş, mövzu ilə bağlı suallar cavablandırılmışdır.

Nazirliyin rəsmi veb-saytında "Maariflən-səmərəli ol!" bölməsində habelə sosial mediada aşağıdakı mövzular üzrə maarifləndirici materiallar və postlar paylaşılmışdır:

- Evlərdə enerji audit
- Mənzilin elektrik enerjisi istehlakında cihazların payı
- Nəqliyyatda enerji səmərəliliyi
- Çalışma mühitində enerji səmərəliliyinə necə nail ola bilərik?
- Səmərəliliyin yolu qısa məsafələri yeriməkdir.
- Ev təsərrüfatlarında elektrik enerjisi
- Enerji etiketi nədir?
- İstismədə enerji səmərəliliyinə necə nail ola bilərik?
- 05.02.2024-cü il tarixində “Enerji səmərəli mühit” mövzusunda nazirliyin əməkdaşı tərəfindən webinar keçirilmişdir. Webinar Nazirliyin “Facebook” sosial media

hesabında baş tutmuşdur.

- <https://minenergy.gov.az/az/enerji-semereliliyi/maariflen-semereli-ol>

2024-cü il ərzində daxil olmuş vətəndaş müraciətləri haqqında

2024-cü il ərzində Energetika Nazirliyinin Aparatına 8421 (2275 ərizə, 6104 şikayət, 42 təklif) vətəndaş müraciəti daxil olmuşdur. Onlardan 7226-sı icra xarakterli, 1195-i isə məlumat xarakterli olmuşdur. 8421 müraciətin 510-u nəzarətlə icra edilmişdir.

Hesabat dövrü ərzində bilavasitə vətəndaşlardan 8251, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasından 33, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisindən 3, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetindən 66 və digər qurumlardan 68 müraciət daxil olmuşdur.

Müraciətlərə baxılmanın nəticəsi	Say
Həll olunub	3051
Qismən təmin edilib	293
Müvafiq izahat verilib	3088
İcradadır	266
Baxılmaq üçün aidiyyəti təşkilatlara göndərilib	132
Dövlət proqramlarında icrası nəzərdə tutulub	1
Baxılmamış saxlanılıb	374
Rədd edilib (əsassız sayılıb)	21
Məlumat xarakterli	1195
Cəmi	8421

Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi tərəfindən 2024-cü il üzrə görülmüş işlərə dair

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi cari hesabat dövründə fəaliyyət istiqamətinə uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələri və onlardan səmərəli istifadə sahəsində fəaliyyətin təşkili və tənzimlənməsi, həmçinin dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində iştirak etmişdir.

2024-cü il 1 mart tarixində Bakıda Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası nazirlərinin 10-cu iclası və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası nazirlərinin 2-ci iclası çərçivəsində “Azərbaycanın Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi və “WindEurope” arasında külək enerjisi sahəsində əməkdaşlığa dair” Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Sənəddə külək enerjisi komponentlərinin yerli və Avropa mənbələrindən əldə edilməsi imkanlarının araşdırılması, külək enerjisi layihələrinin tətbiqi, istehsal olunan elektrik enerjisini təmin etmək üçün interkonnektorların inkişafı ilə bağlı bilik və qabaqcıl təcrübə mübadiləsinin aparılması, “Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi” üzrə əməkdaşlıq öz əksini tapıb.

De karbonizasiya və enerji keçidinin təmin edilməsində hidrogenin vacib rolunu nəzərə alaraq ölkəmizdə aşağı karbonlu hidrogenin istehsalı sahəsində vahid yanaşmanı əks etdirən strateji sənədin hazırlanması məqsədilə Energetika Nazirliyinin

1 iyun 2024-cü il tarixli Əmri ilə “Hidrogenin istehsalı ilə bağlı konseptual strateji sənəd layihəsinin hazırlanması” üzrə İşçi qrupu yaradılmışdır. Müvafiq istiqamətdə işlərin icrasına başlanılması üçün Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin 31.07.2024-cü il tarixli məktubu ilə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankına (AYİB) “Azərbaycanın Milli Hidrogen Strategiyasının hazırlanması (Azerbaijan National Hydrogen Strategy)” ilə bağlı məsləhət xidmətlərinin göstərilməsi üçün müraciət ünvanlanmışdır. Eyni zamanda Energetika Nazirliyinin 2024-cü il 4 iyul tarixli “Azərbaycan Milli Hidrogen Strategiyasının və onun Tətbiqi Planının Hazırlanması” layihəsinin həyata keçirilməsinə razılığın alınmasına dair məktubuna Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 6 sentyabr tarixli dərkənarı ilə layihənin həyata keçirilməsinə etiraz olunmadığı bildirilmişdir. AYİB ilə imzalanmış Anlaşma Memorandumu çərçivəsində “Azərbaycan Milli Hidrogen Strategiyasının və onun Tətbiqi Planının Hazırlanması” (“Development Of Azerbaijan National Hydrogen Strategy and its Implementation Plan”) layihəsinin həyata keçirilməsi istiqamətində 2024-cü il 21 avqust tarixində iclas keçirilmişdir.

2024-cü il 16 noyabr tarixində Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyi ilə birgə həyata keçirilən Mərkəzi Asiyada Enerji Keçidi üzrə İnvestisiya Forumunun proqramına uyğun olaraq Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin təşkilatçılığı ilə “Mərkəzi Asiya regionu üçün Layihələrin Maliyyələşdirilməsi Alətləri” mövzusunda interaktiv təlim sessiyası təşkil edilmişdir. Tədbirin məqsədi layihə təkliflərinin hazırlanması ilə əlaqədar fəaliyyət göstərən yerli şirkətlərin bacarıqlarının artırılması, bu istiqamətdə IRENA tərəfindən yaradılmış “ETAF” (Enerji Keçidinin Sürətləndirilməsi üzrə Maliyyələşdirmə Platforması) və “CIP” (İqlim İnvestisiya Platforması) platformaların imkanlarından istifadə edilməsi və nəticədə kiçik və orta miqyaslı yaşıl layihələrə investisiyaların cəlb edilməsidir. Bu məqsədlə tərtib edilən siyahıya əsasən, müvafiq sahə üzrə fəaliyyət göstərən şirkət nümayəndələrinə və digər maraqlı tərəflərə IRENA tərəfindən tədbirdə iştirakla bağlı dəvət göndərilmişdir.

Hesabat ilinin 20-22 avqust tarixlərində Taylandın Banqkok şəhərində təşkil olunan “Asiyanın Aşağı Emissiyalı İnkişaf Strategiyası Tərəfdaşlıq Forumu 2024” tədbiri çərçivəsində Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Asiya və Sakit okean üçün İqtisadi və Sosial Komissiyası (UNESCAP) Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin 7-ci hədəfi üzrə Azərbaycan üçün Yol Xəritəsinin hazırlanmasına dəstək göstərilməsi təklifi ilə çıxış etməklə yanaşı, onun tərtib edilməsi məqsədilə ilkin layihə təklifi sənədini Dövlət Agentliyinə təqdim etmişdir. Yol Xəritəsinin əsas məqsədi “sərfəli və təmiz enerji” hədəfinə və milli səviyyədə müəyyən edilmiş töhfələr çərçivəsində istixana qazı emissiyaları üzrə ölkə tərəfindən götürülmüş öhdəliklərə nail olunmasından ibarətdir. Sözügedən layihənin UNESCAP-ın dəstəyi ilə həyata keçirilməsinə münasibət bildirilməsi məqsədilə Energetika Nazirliyi tərəfindən 23 oktyabr 2024-cü il tarixli məktubla Xarici İşlər Nazirliyinə müraciət olunmuşdur. Sözügedən məktuba Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən aidiyyəti qurumlardan toplanmış rəylər Energetika Nazirliyinə 2024-cü il 12 dekabr tarixli məktubla daxil olmuş və həmin layihənin həyata keçirilməsinə etiraz olunmadığı bildirilmişdir. Layihənin icrası istiqamətində zəruri işlər davam etdirilir.

2023-cü il 7 noyabr tarixində Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi və “Baltech” arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumu çərçivəsində şirkət tərəfindən 200 MVt gücündə külək elektrik stansiyasının tikintisi üçün Kəlbəcər rayonu ərazisində ölçü-müşahidə stansiyasının qurulacağı ərazinin koordinatları müəyyənləşdirilmişdir. 2024-cü il 20 noyabr tarixində COP29 çərçivəsində Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi, “Clean Energy Invest” MMC və “Baltech Green” MMC arasında Kəlbəcər Külək Elektrik Stansiyasının inkişafına dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Layihə çərçivəsində “Clean Energy Invest” MMC və

“Baltech Green” MMC birgə müəssisə yaradaraq yaxın zamanda ölçmə kampaniyalarına və layihə hazırlıqlarına başlayacaq.

Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən görülmüş işlər barədə məlumat

Elektrik enerjisi təchizatı sahəsində istismara buraxılış aktlarının verilməsi üzrə:
Hesabat dövründə 139 ədəd (48 ədədi 0,4 kV-luq şəbəkədən, 91 ədədi isə yüksək gərginlikli şəbəkədən) elektrik qurğusu üçün istismara buraxılış aktı verilmişdir.

Sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilməsi üzrə:

Təbii qaz istehlakçılarının təqdim etdikləri 350 ədəd layihəyə uyğun olaraq tikintisi başa çatdırılmış sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilmişdir.

Dövlət müəssisələrində elektrik və istilik qurğularında, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi üzrə:

Agentlik tərəfindən təsdiq olunmuş plana uyğun olaraq dövlət müəssisələrində elektrik qurğularının texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasının və elektrik enerjisindən istifadənin vəziyyəti ilə bağlı 1132, qazdan səmərəli istifadənin və qaz qurğularının etibarlı istismarının təmin edilməsi, həmçinin müvafiq sahəyə dair normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl olunması vəziyyətinin araşdırılması məqsədilə 953, istilik qurğularının texniki istismarı, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunması və istilik enerjisindən istifadənin vəziyyətinin araşdırılması məqsədilə 58 nəzarət tədbiri həyata keçirilmişdir.

Ötürücü sistem operatoru ilə enerji təchizatı müəssisəsi arasında quraşdırılmış elektrik sayğaclarının yoxlanılması üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 7.15-ci bəndinin tələblərinə əməl olunmasının yoxlanılması məqsədilə Agentlik tərəfindən müvafiq olaraq “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə 211 ədəd elektrik saygacının texniki vəziyyətinə baxış keçirilmiş, cərəyan transformatorlarının sxemləri və əmsalları yoxlanılıb möhürlənmişdir.

Ölkədə elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması sahəsində aparılan işlər üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin ölkədə elektrik enerjisi ilə təmin edilməyən yaşayış məntəqələri, qeyri-yaşayış sahələri barədə məlumatların dəqiqləşdirilərək mütəmadi yenilənməsi və bunun üçün tədbirlərin görülməsi istiqamətində işlərin intensivləşdirilməsi və nəticəsi haqqında ildə iki dəfə olmaqla Nazirlər Kabinetinə məlumat verilməsi barədə 2019-cu il 13 may tarixli 12/12-53 nömrəli və 2020-ci il 11 mart tarixli 2971 nömrəli tapşırıqlarının icrası ilə əlaqədar Energetika Nazirliyinin 2020-ci il 4 may tarixli F-53 nömrəli əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun üzvləri, aidiyyəti yerli icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri və enerji təchizatı müəssisəsinin əməkdaşları ilə birlikdə elektrik enerjisi ilə təmin edilməyən yaşayış məntəqələri, qeyri-yaşayış sahələri barədə məlumatlar dəqiqləşdirilmiş, 2023-cü ilin ikinci yarımili üzrə məlumatlar 2024-cü il 5 fevral tarixli məktubla, 2024-cü ilin birinci yarımili üzrə məlumatlar isə 2024-cü il 31 iyul tarixli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Qeyd olunan məlumatların yenilənməsi məqsədilə işlər davam etdirilir.

Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahələrində daxil olmuş şikayətlərin araşdırılması üzrə:

Agentliyə bilavasitə istehlakçılardan, Energetika Nazirliyindən və digər

qurumlardan daxil olmuş elektrik enerjisi təchizatı üzrə 5791, qaz təchizatına dair 686, istilik enerjisi təchizatı üzrə 101 şikayət mahiyyəti üzrə araşdırılmışdır. Elektrik enerjisi təchizatı üzrə 205, qaz təchizatına dair 59, istilik enerjisi təchizatı üzrə 14 şikayət isə baxılmaqdadır.

Müraciətlərin həllində göstərilmiş köməkliyə görə Agentliyə elektrik enerjisi təchizatı ilə bağlı 423, qaz təchizatı üzrə 38, istilik enerjisi təchizatı ilə əlaqədar isə 4 təşəkkür məktubu daxil olmuşdur.

Biliklərin yoxlanılması üzrə:

İstehlakçıların müraciətləri əsasında 279 müəssisədə 712 nəfər olmaqla elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatlarına cavabdeh şəxslərin texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydaları üzrə peşə bilikləri yoxlanılmış, yoxlama nəticəsində biliklərin artırılması üzrə Agentlik tərəfindən təkliflər verilmiş, bu istiqamətdə müraciət edən istehlakçılara köməklik göstərilmişdir.

İxtisas attestatının verilməsi üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 25 iyun tarixli 217 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İxtisaslaşmış podratçılara verilən ixtisas attestatının forması, onun verilməsi, qüvvədəolma müddətinin dayandırılması və ya ləğv edilməsi, eləcə də ixtisaslaşmış podratçıların reyestrinin aparılması və onların fəaliyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın tələblərinə uyğun olaraq ixtisas attestatının verilməsi məqsədilə namizədlərin bilik səviyyəsinin yoxlanılması ilə əlaqədar Agentliyin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən test tapşırıqları əsasında 2024-cü il 29 noyabr və 26 dekabr tarixlərində keçirilmiş attestasiyada 21 namizəd iştirak etmiş, test tapşırıqları üzrə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş balı toplamış 9 namizəd attestasiyadan keçmiş hesab olunmuş, attestasiyanın nəticələri Agentliyin internet sahifəsində yerləşdirilmiş, 9 namizədə ixtisas attestatı verilmiş və həmin şəxslər barədə məlumatlar ixtisaslaşmış podratçıların reyestrinə daxil edilmişdir.

Energetika sahəsində keyfiyyət göstəricilərinin tətbiqi üzrə:

Dünya Bankının "Business Ready" hesabatının "Kommunal xidmətlər (elektrik)" indikatoru ilə bağlı müvafiq sahədə təkmilləşmələrin və kommunikasiyanın həyata keçirilməsinə dair 2024-cü il üzrə Yol Xəritəsi'nin "14. Elektroenergetika sektorunda tənzimləyicinin funksiya və səlahiyyətlərini əks etdirən "Elektron Məlumat Kitabçası"nın (Handbook) hazırlanması" tədbiri üzrə tənzimləyicinin funksiya və səlahiyyətləri və digər gördüyü işlərlə bağlı məlumatları əks etdirən, eyni zamanda Agentlik haqqında məlumatlılığın artırılması məqsədilə vizual alətlərdən də istifadə edilməklə "Elektron Məlumat Kitabçası" (Handbook) hazırlanmışdır. Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın "Elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma" İşçi qrupunun 2024-cü il 26 sentyabr tarixində keçirilmiş iclasında "Elektron Məlumat Kitabçası"nın təqdimatı edilmiş, bundan sonra "Elektron Məlumat Kitabçası" Energetika Nazirliyinin və Agentliyin internet sahifələrində yerləşdirilmişdir.

Qaz təchizatı sahəsində keyfiyyət göstəricilərinin tətbiqi üzrə:

Agentlik tərəfindən ölkədə nəql olunan qazın keyfiyyətinin və uçotunun dövlət standartlarının tələblərinə uyğunluğunun təhlili məqsədilə SOCAR-ın "ROCWEB" informasiya portalı vasitəsilə ölçü qovşaqlarından alınan qazın keyfiyyət göstəricilərinə və digər parametrlərinə nəzarət edilir. Bununla yanaşı, Agentlik tərəfindən qaz təchizatı sahəsində 2024-cü il üzrə təbii qazın keyfiyyət göstəricilərinə nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədilə SOCAR-ın mütəxəssisləri ilə birgə "Qaz İxrac" İdarəsinin Magistral Qaz Kəmərləri Sahələrinə məxsus qaz ölçü qovşaqlarında istismarda olan

qurğulara ayda bir dəfə keçirilmiş texniki baxışda, həmçinin SOCAR-ın "Neftqazemitədqiqatlayihə" İnstitutunun Qazın keyfiyyət göstəricilərinin təyini üzrə laboratoriyasının mütəxəssisləri ilə birgə qaz ölçü qovşaqlarından qaz nümunələrinin götürülməsində, karbohidrogenə və suya görə şəh nöqtəsinin təyini prosedurlarında Agentliyin əməkdaşlarının iştirakı təmin edilmişdir.

Eyni zamanda SAİDİ (kəsintilərin orta müddət göstəricisi) və SAİFİ (kəsintilərin orta tezlik göstəricisi) hesablama metodikasının təhlil olunması məqsədilə Agentlik tərəfindən "Azəriqaz" İB-dən 2024-cü il üzrə Bakı şəhəri və regionlar nəzərə alınmaqla bütün qaz xidmət sahələri üzrə istehlakçıların qaz təchizatında, habelə qazpaylayıcı şəbəkədə baş vermiş kəsintilərlə bağlı (planlı və plandankənar) gündəlik məlumatlar əldə edilmiş və bu məlumatlar sistemləşdirilmişdir. Sistemləşdirilmiş məlumatlar əsasında 2024-cü il üzrə SAİDİ və SAİFİ göstəriciləri hesablanmış və təhlillər aparılmışdır.

Payız-qış mövsümünə hazırlıq vəziyyətinin yoxlanılması üzrə:

Enerji təchizatının dayanıqlılığının təmin edilməsi və istehlakçıların fasiləsiz, keyfiyyətli elektrik və istilik enerjisi, habelə təbii qaz ilə təmin olunması məqsədilə "Azəristiliktəchizat" ASC, "Qaz İxrac" İdarəsi, "Azəriqaz" İB, "Azərenerji" ASC və "Azərişiq" ASC-nin məsul subyektlərinin payız-qış mövsümünə hazırlığı üzrə onlar tərəfindən təqdim olunmuş tədbirlər planlarına əsasən görülmüş işlərin icra vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi üçün monitorinqlər aparılmışdır. Payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 24 fevral tarixli 65 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin aparılması Qaydası"na uyğun olaraq davam etdirilir.

Elektrik və qaz təchizatı müəssisələrində qanunvericiliyə əməl olunmasının monitorinqi üzrə:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli 204 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın 3.2-ci, 3.6-cı və 3.7-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş istiqamətlər üzrə qaz təchizatı sahəsində 2023-cü il və 2024-cü ilin yanvar-sentyabr fəaliyyət dövrü üzrə qanunvericiliyə, qazdan səmərəli istifadəyə və enerji effektivliyinə dair tələblərə əməl olunması vəziyyətinin müəyyən edilməsi üçün Agentliyin 2024-cü il 5 sentyabr tarixli və 2024-cü il 9 sentyabr tarixli məktubları əsasında 2024-cü il 25 noyabr tarixindən 2024-cü il 13 dekabr tarixinədək "Qaz İxrac" İdarəsi və onun müvafiq qurumlarında monitorinqlər keçirilmiş, nəticələri 2024-cü il 18 dekabr tarixli məktubla aidiyyəti üzrə təqdim edilmişdir.

"Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın 2.2-ci və 2.6-cı bəndlərində nəzərdə tutulmuş istiqamətlər üzrə enerji təchizatı sahəsində qanunvericiliyə, enerji resurslarından səmərəli istifadəyə və enerji effektivliyinə dair tələblərə əməl olunması vəziyyətinin müəyyən edilməsi üçün Energetika Nazirliyinin 2024-cü il 16 noyabr tarixli məktubu əsasında 2024-cü il 2 dekabr tarixindən 2024-cü il 27 dekabr tarixinədək "Azərenerji" ASC-nin struktur tərkibinə daxil olan "Şimal Elektrik Stansiyası" MMC-də monitorinq keçirilmişdir.

Agentliyin 2023-cü il 29 noyabr tarixli 3-15-2/3-1-1127/2023 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş "Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin 2024-cü il fəaliyyət dövrü üzrə "Müayinə və texniki xidmət məlumatları üzrə Reyestr"ə daxil edilmiş məlumatlar əsasında müayinənin və texniki xidmətin həyata keçirilməsinə monitorinqin keçirilməsi barədə Tədbirlər Planı"nda qeyd olunmuş istiqamətlərə uyğun olaraq monitorinqlər sözügedən Tədbirlər Planında nəzərdə tutulan müddətlərdə keçirilmiş və monitorinqin nəticələri qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq aktla rəsmiləşdirilmişdir. Həmin

aktlar “Azəriqaz” İB-yə rəsmi qaydada göndərilmiş, habelə monitorinqlərin nəticələrinə dair aidiyyəti göstərişlər verilmişdir.

Qanunvericilik istiqamətində görülən işlər üzrə:

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun icrası və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 16 may tarixli 261 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri və həmin ərazilərdə təsərrüfat işlərinin aparılmasına dair tələblər”ə uyğunlaşdırmanın təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi 2024-cü il 23 sentyabr tarixli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Layihə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 31 oktyabr tarixli 469 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 dekabr tarixli 773-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 723 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 8 fevral tarixli 2034 nömrəli Fərmanının 2.4-cü bəndinin, “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 23 dekabr tarixli 756-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli, “Mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin kommunal xidmətlərə qoşulma proseslərinin daha da sadələşdirilməsi haqqında” 2018-ci il 25 dekabr tarixli 434 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 3 fevral tarixli 2020 nömrəli Fərmanının 2.3-cü bəndinin, habelə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 7 fevral tarixli 1-5/1-27880aid/2022 nömrəli tapşırığının icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanun layihəsi “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq 2024-cü il 6 may tarixli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 may tarixli 1209 nömrəli Sərəncamının 2.1.1-ci yarım bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nda müəyyən edilmiş vəzifələr nəzərə alınmaqla yenilənmiş “Energetika və kommunal xidmətlər sahələrində tənzimləyici haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanun layihəsi və əlaqəli normativ hüquqi akt layihələri “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq 2024-cü il 10 may tarixli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Bundan sonra Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 27 iyul tarixli 1 dərəkənarı ilə verilmiş tapşırığa və Azərbaycan Respublikası Rəqabət Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq təkmilləşdirilmiş “Energetika sahəsində tənzimləyici haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanun

layihəsi, “Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 may tarixli 1209 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncam layihəsi və əlaqəli normativ hüquqi akt layihələri 2024-cü il 12 sentyabr tarixli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Sözügedən normativ hüquqi akt layihələri Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 30 oktyabr tarixli dərəkənarının icrası məqsədilə “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılma (vizalanma) mərhələsindədir.

Tariflər üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 18 may tarixli 273s nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisi bazarı elementlərinin mərhələli tətbiqi ilə bağlı Tədbirlər Planı”nın 1.4-cü “Elektrik enerjisinin ötürülməsi, elektrik enerjisinin topdan və pərakəndə satış qiymətlərinin (tariflərinin) (ikiterəfli müqavilələrlə satılan elektrik enerjisinin qiyməti istisna olmaqla), habelə ötürücü və paylayıcı şəbəkələrə qoşulma xidmətlərinin qiymətlərinin tənzimlənməsi” tədbirinin icrasını təmin etmək məqsədilə elektrik enerjisinin ötürülməsi, elektrik enerjisinin topdan və pərakəndə satış qiymətləri (tarifləri) ilə bağlı hazırlanmış təkliflər 2024-cü il 9 sentyabr tarixli məktubla Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Ölkə ərazisində avtomobillərin elektrik enerjisi ilə doldurulması xidməti üzrə tariflər və onların tətbiqi məsələlərinə dair hazırlanmış təkliflər 2024-cü il 4 sentyabr tarixli məktubla Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 21 noyabr tarixli 422 nömrəli və 423 nömrəli qərarları ilə təsdiq edilmiş “Tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulma xidmətinə görə ödənişin hesablanmasına dair metodologiya”nın və “Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasına dair metodologiya”nın 4.2-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə “Azərişiq” ASC-nin təqdim etdiyi məlumatlar əsasında elektrik şəbəkəsinə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasına dair hazırlanmış təkliflər 2023-cü il 21 dekabr tarixli məktubla, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin təqdim etdiyi məlumatlar əsasında qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasına dair hazırlanmış təkliflər isə 2024-cü il 25 yanvar tarixli məktubla Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq üzrə:

2024-cü il 19 aprel tarixində Agentliyin və Enerji Tənzimləyicilərinin Regional Assosiasiyasının (ERRA) birgə əməkdaşlığı ilə Bakı şəhərində kommunikasiyanın təşkilinə dair beynəlxalq seminar keçirilmişdir. Beynəlxalq seminarda 15 ölkədən 20-dən çox milli enerji tənzimləmə qurumunun kommunikasiya mütəxəssisləri iştirak etmişdir.

Həmçinin Agentlik Avropa Enerji Tənzimləyiciləri Şurası (CEER) ilə “EU4Energy” proqramının II mərhələsi – “Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrində təmiz enerjiyə keçidin təşviqi” proqramı çərçivəsində əməkdaşlıq etmişdir. Həmin proqram çərçivəsində tərtib edilmiş “2024-cü il üzrə Fəaliyyət Planı”na əsasən, təcrübə mübadiləsi məqsədilə Avropa Enerji Tənzimləyiciləri Şurasının (CEER) ekspertlərinin iştirakı ilə 2024-cü il 4-5 iyul, 9-10 sentyabr və 10-11 oktyabr tarixlərində Agentlikdə seminarlar keçirilmişdir.

2024-cü il 21 fevral tarixində Agentlik ilə Gürcüstan Milli Enerji və Su Təchizatını Tənzimləmə Komissiyası (GNERC) arasında enerji tənzimlənməsi sahəsində Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır.